

LUNDS
UNIVERSITET

Socialhögskolan

Att jämföra anknytningsstilar

med ett kvantitativt självskattningsformulär

Cecilia Sjöberg Svensson
Sophie Söderberg

Kandidatuppsats SOPA 63
VT 2019

Handledare: Mikael Bengtsson

Authors: Cecilia Sjöberg Svensson & Sophie Söderberg

Title: *To compare attachment styles with a quantitative self-assessment questionnaire*

Supervisor: Mikael Bengtsson

Abstract

The aim of this study was to examine if there is a co-variation between attachment styles towards a parental figure and towards a partner. To investigate this, we used a quantitative self-assessment questionnaire, the Revised Adult Attachment Scale (RAAS) (1996). We wanted to investigate if such a questionnaire can measure something as complex as attachment. With a quantitative method based on the Attachment Theory, RAAS and systems theory, we wanted to answer the following questions: how does one's attachment style towards a parental figure appear to be? How does one's attachment style towards a partner appear to be? What co-variation exists between one's attachment style towards one's parental figure and one's partner? How can one reason about self-assessment forms regarding attachment? We reached out to students at Lund University with an online survey. Our results showed a co-variation between those who had a disorganized attachment style toward their parental figures and toward their partners. The rest of our results were inconclusive due to a lack of respondents. The conclusion made about the self-assessment questionnaire is that our way of using it did not appear successful.

Keywords: adult attachment, attachment figures, attachment patterns, attachment theory, RAAS, relationships, self-assessment, social work, survey, systems theory, questionnaire

Innehållsförteckning

1 Inledning	5
1.1 Bakgrund	5
1.2 Problemformulering	6
1.3 Syfte	7
1.4 Frågeställningar	8
1.5 Hypotes	8
1.6 Begrepp	8
2 Kunskapsläge	9
2.1 Tidigare forskning	9
2.2 Att mäta vuxnas anknytning	11
2.3 Kunskapslucka	12
3 Teori	13
3.1 Anknytningsteori	13
3.1.1 Inre arbetsmodeller	16
3.2 Systemteori	17
3.3 Är teorierna komplementära?	18
4 Metod	18
4.1 Tillvägagångssätt	19
4.2 Urval	20
4.2.1 Bakgrundsinformation om våra respondenter	20
4.3 Enkätutformning	23
4.3.1 Övervägande av formulär	23
4.3.2 Revised Adult Attachment Scale	24
4.3.3 Övriga frågor i enkäten	25
4.4 Statistisk analys	25
4.5 Metodens tillförlitlighet	25
4.6 Forskningsetiska överväganden	26
5 Resultat och Analys	27
5.1 Inledning	28

5.2 Anknyningsstil gentemot en föräldrafigur	28
5.2.1 Summering.....	31
5.2.2 Analys av anknyningsstil gentemot ens föräldrafigur.....	31
5.3.1 Summering.....	34
5.3.2 Analys av anknyningsstil gentemot en partner	34
5.4 Samvariationer mellan anknyningsstilarna	35
5.4.1 Summering.....	38
5.4.2 Analys av samvariation mellan föräldrafigur och partner	39
5.5 Anknynning med vårt självskattningsformulär.....	43
5.6 Slutsats	45
6 Avslutande diskussion.....	45
6.1 Metoddiskussion.....	45
6.2 Diskussion	47
7 Referenslista	51
8 Bilagor.....	55
8.1 Mail kopia av utskicket	55
8.2 Enkät på svenska.....	57
8.3 Enkät på engelska	65
8.4 Kodningsschema	72

1 Inledning

1.1 Bakgrund

Anknytningsteorin har visat sig vara användbar för forskare och utövare, exempelvis socialarbetare, då anknytningsteorin bidrar till förståelse för hur och varför människor utvecklar nära relationer (Howe, 1995 s.45). Anknytningsteorin innefattar olika perspektiv som exempelvis psykologiska, emotionella, kognitiva och beteendemässiga aspekter. Teorin artikulerar kunskap och processer som är relevanta för att förstå social utveckling, interpersonligt beteende, relationers funktion, psykosocial anpassning och kliniska störningar (Rholes & Simpson, 2004 s.3). Denna teori har bidragit till ramverk för att förstå vad som händer med den psykologiska utvecklingen hos barn som *inte* upplever tillfredsställande relationer och som har negativa anknytningsupplevelser (Howe, 1995 s.45). Teorin bidrar till en biosocial beskrivning om hur nära relationer bildas och upprätthålls. Dessutom skapar teorin förståelse för hur relationer påverkar de personer som är involverade i relationerna (Rholes & Simpson, 2004 s.3).

Människan är en relationsvarelse och livet präglas av olika relationer (Nilsson, 2007 s.46). Howe belyser att i socialt arbete med barn och familj innebär det praktiska sociala arbetet bland annat att arbeta med föräldrar som befinner sig i konflikt. Ångest och rädsla för att förlora sina nära relationer är en central aspekt i en människas liv. Behovet av andra blandat med djupt rotade känslor av osäkerhet och brist på förtroende innebär att alla relationer ingås med ambivalens (Howe, 1995 ss.158-159). Anknytningsteorin kan visa på att tidigare erfarenheter av förlust tillsammans med kvaliteten på ens nuvarande relationer kan ha en betydande inverkan på hur väl en hanterar exempelvis sorg, och hur en anpassar sig till sin förlust (Howe, 1995 s.58). Om socialarbetare ska kunna navigera och hjälpa till i dessa ofta påfrestande och krävande situationer är det viktigt att förstå deltagarnas olika individuella psykologiska dynamiker och känslomässiga historier (Howe, 1995 ss.158-159). Att ha tillgång till kunskap och förståelse för just detta bidrar till att en som socialarbetare kan hjälpa och stötta patienter och klienter på ett bättre sätt.

Det sociala arbetet präglas av krav på evidensbaserade arbetsmetoder och höga beviskrav för utredningarna som görs. Inom kraven finns anknytningsteorin inbakad, men det finns ett glapp mellan hur teorin används och hur den skulle kunna användas med mer evidens (Alamaa & Bluhme, 2010 s.60). Exempelvis har anknytningsteorin lagt grund för att skapa

BBIC¹ och IBIC². Teorin används för att tolka och förstå möten inom socialt arbete. Socialstyrelsen belyser att anknytning är en viktig del att beakta gällande barns känslor och beteende i utredningar där barn är involverade. Enligt Socialstyrelsen kan anknytningsstilar vara skyddsfaktorer eller riskfaktorer (Socialstyrelsen, 2018). Anna Lagerblad nämner i sin artikel på Svenska Dagbladet att mellan 60-70% av barnen i Sverige har en trygg anknytning till föräldern. Hon nämner att det inte har skett några stora förändringar över tid. Av de otryggt anknutna barnen i västvärlden får majoritet en undvikande anknytning, medan forskning från exempelvis Asien och Israel visar att de otryggt anknutna barnen där tenderar att få en otryggt-ambivalent anknytning. Lagerblad belyser att cirka 15% av barnen i Sverige har en desorganiserad anknytning (Lagerblad, 2008).

Trots att anknytningsteorin används mycket inom socialt arbete, ville vi komplettera med ett sociologiskt synsätt som också fokuserar på människor och relationer. Därför har vi valt att applicera systemteori på vår studie. Systemteori är ytterligare en teori som används inom det sociala arbetet. Systemteori ser saker som att de är samhöriga och påverkar varandra, även för att gruppen påverkar individen och tvärtom. Det tillhör systemteori att se saker som en helhet och att mer än en sak kan påverka system och samvariationer. Vi kommer därmed att belysa hur anknytningsteorin och systemteorin kompletterar varandra (se avsnitt 3.3) för att visa på vilka sätt teorierna kan vara komplementära. I resultat och analys (se avsnitt 5) kommer begrepp från systemteorin att lyftas fram för en djupare förståelse för resultaten förankrade i anknytningsteorin.

1.2 Problemformulering

Anknytningsteorin belyser människors behov av nära relationer. Anknytningen till en primär anknytningsperson som kan vara en trygg bas³ och säker hamn⁴ är viktiga för ett barns utveckling. Det har påvisats att anknytningsmönster som skapas i barndomen kan upprepas i vuxen ålder och att detta kan påverka hur nära relationer utvecklas (Hazan & Shaver, 1994). Om en vuxen, exempelvis en partner, börjar uppfylla liknande funktioner och tillfredsställa

¹ Från begreppslistan (se avsnitt 1.6): **BBIC** - Barns Behov i Centrum

² Från begreppslistan (se avsnitt 1.6): **IBIC** - Individens Behov i Centrum

³ Från begreppslistan (se avsnitt 1.6): **Trygg bas** - Anknytningsperson fungerar som en trygg bas från vilken en kan utforska omgivningen

⁴ Från begreppslistan (se avsnitt 1.6): **Säker hamn** - Anknytningsperson en vänder sig till för komfort och säkerhet

samma behov av känslomässigt stöd och säkerhet som föräldrarna huvudsakligen ansvarar för under spädbarnstiden och barndomen, överförs vid någon tidpunkt anknytningen från föräldrar till partner (Hazan & Shaver, 1994 ss. 8-9). Forskning påvisar att en bygger sina relationer utifrån sina tidiga erfarenheter av anknytning, oavsett om det är som barn eller vuxen (Hazan & Shaver, 1987 s.514). Det går dock inte att fastställa helt och hållet då det saknas forskning för att stödja denna hypotes och bör, enligt Hazan och Shaver, undersökas vidare (Hazan & Shaver, 1987 s.523). Santona et al framför en hypotes om att anknytningsstilen ett barn har gentemot en förälder kommer att påverka hur en knyter an till en framtida partner men att det behövs mer forskning (Santona et al, 2019 s.1).

Vuxnas anknytning kan mätas med kategoriska eller dimensionella självskattningsformulär. Kritik angående detta finns dock. Enligt Teixeira, Ferreira och Howat-Rodrigues tycker Fraley och Heffermans att dimensionella modeller av anknytning kan vara bättre lämpade för att konceptualisera och mäta individuella skillnader över flera analysnivåer. Detta betyder dock inte att självskattningsskalor som till exempel Revised Adult Attachment Scale inte kan användas (Teixeira, Ferreira & Howat-Rodrigues, 2019 s.2). Enligt författarna kan kategoriska skalor användas för att generera viktiga resultat om vuxnas anknytning. Detta motiverar målet att validera skalors användning inom detta område (Teixeira, Ferreira & Howat-Rodrigues, 2019 s.3). Det finns alltså en kontrovers om hur en på bästa sätt mäter vuxnas anknytning (Domingo & Chambliss, 1998 s.4).

Det finns forskning som visar att anknytningen en har gentemot sin föräldrafigur följer en upp i åldern. Dock saknas forskning för hur en i vuxen ålder påverkas av olika anknytningsstilar och om de förändras under åren. Detta innebär att det inte finns en konkret beskrivning av hur en samvariation mellan ens anknytningsstil från barndomen till den anknytningsstil en har gentemot en partner ter sig. Det finns inte heller en bestämd metod för att mäta detta på bästa sätt.

1.3 Syfte

Syftet med studien var att undersöka om det finns ett samvariation mellan anknytningsstilen studenter vid Lunds universitet har gentemot en föräldrafigur⁵ och gentemot en partner med användandet av ett självskattningsformulär.

⁵ Vi valde att kalla det för "föräldrafigur" i vår studie för att vara så inkluderande som möjligt. Det är inte alla som växer upp med föräldrar utan kan ha en annan viktig person som primär anknytningsperson.

1.4 Frågeställningar

- Hur ter sig anknytningsstilen respondenterna har gentemot sina föräldrafigurer?
- Hur ter sig anknytningsstilen respondenterna har gentemot en partner?
- Vilken samvariation finns mellan ens anknytningsstil gentemot ens föräldrafigur och gentemot ens partner?
- Hur kan en resonera kring användning av ett självskattningsformulär gällande anknytning?

1.5 Hypotes

I vår studie finns följande hypoteser:

H_0 = Finns *ingen* samvariation mellan anknytningsstilarna

H_1 = Finns samvariation mellan anknytningsstilarna

1.6 Begrepp

I denna studie finns en del begrepp som vi har skrivit ihop till en lista för att underlätta för läsaren:

- **AAI** - Adult Attachment Interview
- **BBIC** - Barns Behov i Centrum
- **Binjura androgener**: hormonproducerande organ
- **ECR** - Experiences in Close Relationships inventory
- **Ekvifinalitetsprincipen** - I systemteorin: finns mer än en väg till målet
- **IBIC** - Individens Behov i Centrum
- **Inre arbetsmodeller** - Psykologiska strukturer som ger en mentala representationer
- **RAAS** - Revised Adult Attachment Scale
- **RSQ** - Relationship Styles Questionnaire
- **RQ** - Relationship Questionnaire
- **SPSS** - Statistiskt dataprogram för att sammanställa, jämföra och undersöka kvantitativ data
- **Strange Situation** - (främmandesituationen). Test av Mary Ainsworth, testar småbarns anknytning. Barnet utsätts för främmande miljö, lämnas ensam med en främling. Barnets beteende när föräldern kommer tillbaka är det intressanta
- **Säker hamn** - Anknytningsperson en vänder sig till för komfort och säkerhet

- **Trygg bas** - Anknypningsperson fungerar som en trygg bas från vilken en kan utforska omgivningen

2 Kunskapsläge

I detta avsnitt lyfter vi tidigare forskning kring ämnet. Avsnittet redogör för hur en mäter vuxnas anknytning och vilka problem som kan uppstå med det. Avslutningsvis lyfts de kunskapsluckor som finns.

2.1 Tidigare forskning

Davila och Cobb nämner att det finns ett antagande om att anknytningen brukar vara lik den i barndomen som i vuxen ålder, och att anknytningen styr tankar, beteenden och känslor över tid. Enligt författarna är detta vad Bowlby hypotiserade. Enligt Davila och Cobb föreslog Bowlby att tidiga anknytningsrelationer resulterar i utvecklingen av inre arbetsmodeller⁶ som innehåller information om bland annat jaget, andra och relationer. Dessa modeller vägleder en, speciellt på en interpersonell nivå, under hela livet. Detta lägger grunden för en persons personlighet. Författarna nämner också att Bowlby föreslog att om människor kan anpassa ny information till sina befintliga anknytningsmodeller så kan människor också tillgodose sig med ny information genom att de inre arbetsmodellerna blir uppdaterade. Detta betyder att människor borde ha kapacitet för förändring i nivåer av och/eller mönster av anknytning över tid (Davila & Cobb, 2004 s.133). Crowell lyfter i sin studie att den anknytningsstil en har i barndomen är en prototyp för senare anknytning i romantiska relationer. Vi som människor letar efter två saker hos en anknytningsperson: trygg bas som en tyr sig till då denne gör det tryggt för en att utforska och bemästra sin omgivning och miljö; samt en säker hamn som en söker sig till under stress och fara (Crowell, 1994 s.31).

Knudson-Martin framför i sin studie att vuxna personer eftersöker känslighet, tillgänglighet och omhändertagande i sin partner, men att förutsättningarna skiljer sig mellan kön. Enligt studien finns en förväntning i samhället att kvinnan är den romantiska, den som ska vara klistret som håller ihop relationen och familjen. Studien visar på att kvinnor ofta har en mer omhändertagande roll gentemot män samt att kvinnor agerar mer emotionellt stöd än

⁶ Från begreppslistan (se avsnitt 1.6): **Inre arbetsmodeller** - Psykologiska strukturer som ger en mentala representationer

Mer om interna arbetsmodeller i avsnitt 3.1.1

män. I studien betonas att det krävs ett jämnt flöde av ömsesidigt omhändertagande från båda parter i ett romantiskt förhållande, samt att detta är svårare i heterosexuella parrelationer. Studien påvisar att det är viktigt att undersöka och applicera anknytning utifrån sociala kontexter, så som kön, kultur och maktperspektiv. Detta eftersom att könssocialiseringen skapar maktskillnader och gör det svårare för dessa par att behålla sin trygga bas. En annan viktig del som nämns i studien är att olika delar av världen applicerar anknytningsteorin olika beroende på vilken kultur en befinner sig i, vilket gör att detta bör tas i beaktande när en läser studier från andra länder (Knudson-Martin, 2012 ss.299-301).

I studien av Santona et al. framgår det att män som haft en otrygg anknytning till sin fadersfigur oftare lever med ångest och undvikande beteende i romantiska relationer (Santona et al, 2019 s.1). Det är intressant för vår studie då Santona et al. drar slutsatsen om att anknytningen en har gentemot sin föräldrafigur under uppväxten definierar de framtida romantiska relationerna. Kvinnor med en otrygg anknytning till sin modersfigur påvisade en ångestfylld anknytning till sin partner som ofta ledde till att kvinnor uppvisar ett mer aggressivt beteende gentemot sin partner. Studien nämner att de som lever med mycket ångest i sina relationer har en ökad mängd aggression (Santona et al, 2019 ss.6-7). En annan studie som är gjord av Hendrick och Hendrick belyser att den anknytningsstil som en har vid ett års ålder antagligen kommer att vara densamma vid 20 års ålder (Hendrick & Hendrick, 1994 ss.39-40). Fraley och Hudson gjorde en studie som visar att kvalitet och innehåll i ens anknytningsstil gentemot specifika relationsdomäner kan variera. Detta påvisar att det sättet som en knyter an till en föräldrafigur inte behöver vara densamma som det sätt som en knyter an till exempelvis en partner. Detta eftersom att varje relation har en chans att utvecklas på ett unikt sätt med den egna historien och personliga avtryck (Fraley & Hudson, 2017 ss.275-292).

Det finns likheter mellan olika fenomen som en kan finna mellan barn och föräldrar i anknytningsprocessen som dessutom finns i parrelationer. En använder sitt kroppsspråk för att visa kärlek, exempelvis pussar och kramar. En visar glada känslor vid återförening, exempelvis ler eller kramar om personen. En kuttrar och jollrar med varandra genom att använda bebisspråk till det lilla barnet och olika tonlägen gentemot sin partner. Om ett litet barn känner sig övergivet eller ensamt gråter det och protesterar. I vuxna kärleksrelationer kan en bli sorgsen, ”deppig”, rädd och skräckslagen om det finns en tanke om att relationen håller på att ta slut (Rusz, 2009 s.75). Även Knudson-Martin belyser att om en part i en relation går

in med en trygg anknytning kan denna påverkas av relationen. Personens egen känsla av trygghet kan påverkas negativt eller positivt utifrån partnern (Knudson-Martin, 2012 s.302). Det sätt som en person tänker, känner och agerar i sina romantiska relationer sägs vara en återspeglning av hur personens anknytningssystem har organiserats under utvecklingsförloppet, med avstamp i ens tidigaste anknytningsförhållanden (Fraley & Brumbaugh, 2004 s.119).

2.2 Att mäta vuxnas anknytning

Kategoriska skalor används när en mäter anknytning, och dessa genererar viktiga resultat om vuxnas anknytning. Skalan för vuxenanknytning av Collins och kollegor (Collins, 1996), vilket är samma skala som vi har använt oss av, har bland annat använts tidigare för att utvärdera vuxnas anknytningsstilar i Brasilien (Teixeira, Ferreira & Howat-Rodrigues, 2019 s.3). Författarna nämner en studie gjord av Fernández och Dufey år 2015 som genomförde två studier med RAAS⁷ på chilenska universitetsstudenter (N=420). Den kategoriska analysen visade ett större antal deltagare i kategorin trygg anknytning (221 av deltagarna), följt av kategorin otrygg-ambivalent (67 av deltagarna) och slutligen otrygg-undvikande (40 av deltagarna) (Teixeira, Ferreira & Howat-Rodrigues, 2019 s.3).

Adamczyk och Bookwala gjorde en studie där de undersökte samband mellan anknytningsstil och relationsstatus. De undersökte 317 unga vuxna universitetsstudenter i Polen; studenter som var i ett förhållande och studenter som inte var det. 173 kvinnor och 144 män i åldrarna 22-27 deltog. Författarna använde den polskspråkiga versionen av RAAS. Alla deltagare var heterosexuella, ogifta och hade inga barn. 157 studenter svarade att de var i en romantisk relation vid bedömningstillfället medan 160 studenter inte var det. Resultaten indikerade att deltagarna som inte var i ett förhållande rapporterade högre nivåer av oro för att bli avvisade eller oälskade och lägre nivåer av komfort med närhet och komfort med beroende på andra. När det gäller anknytningsstilar indikerade analysen en högre andel av deltagarna som inte var i ett förhållande i de otrygga anknytningsstilarna och färre av deltagarna som inte var i ett förhållande hamnade i kategorin trygg anknytning jämfört med deltagarna som var i ett förhållande. Adamczyk och Bookwalas analys avslöjade att oro för att bli avvisad eller oälskad var den starkaste faktorn som diskriminerar mellan deltagarna som inte var i ett förhållande och de i ett förhållande: ju högre ångestdimensionens poäng var, desto högre är

⁷ Från begreppslistan (se avsnitt 1.6): **RAAS** - Revised Adult Attachment Scale

chansen att vara singel. Inga könsskillnader kunde finnas i denna studie (Adamczyk & Bookwala, 2013 s.481).

Bornemark belyser olika typer av mätningar och vad som är centrala frågor när en vill kategorisera samhället. Olika typer av mätningar utgår från att respondenten och den som skapat enkäten har samma typ av rationalitet, men samtidigt vill enkätskaparen mäta respondentens svar på ett kvantitativt vis (Bornemark, 2018 s.64). Hon nämner att konsekvenser av detta är att samhället inte längre kan förstå livserfarenheter när världen konstant ska systematiseras (Bornemark, 2018 s.263). Bornemark ifrågasätter vad som är vetenskap, vilka frågeställningar och metoder som är viktiga, hur en ser på generella och abstrakta kunskapsnivåer och relationen mellan skapande av kunskap och känsla och förnuft (Bornemark, 2018 s.64) Detta är vad Bornemark lyfter som centrala frågor i ett slags kategoriskt samhälle. Bornemark belyser att kategoriseringen och systematiseringen av samhället har bidragit till att en inte längre kan förstå erfarenheterna av liv när hela världen ska systematiseras som en mekanik (Bornemark, 2018 s.263).

Mycket kunskap idag strävar efter att se samband mellan orsak och verkan som kan slå fast det så kallade rätta handlingarna. Genom att basera kunskap på detta sätt förlorar en idag tanken kring att människor är levande och att alla inte faller inom ramen (Bornemark, 2018 s.132). Idag fungerar det sociala arbetet nämligen som en produktionstillverkning. Det talas om kvalitet i olika typer av socialt arbete, någonting som används för att beskriva en varas nivå på tillverkningen. Detta arbetssätt existerar idag i socialt arbete genom listor som generaliserar och förenklar en komplex situation (Bornemark, 2018 s.64). Författaren belyser att i dagens samhälle bör en snarare se icke-vetande som någonting positivt och inte någonting som bör fyllas. Detta eftersom att icke-vetandet skapar möjligheter för utveckling och nyfikenhet. Som till exempel när en relations byggs vet inte parterna allt om varandra utan lär sig om och utvecklas tillsammans (Bornemark, 2018 s.35). Detta påvisar kontroversen vi nämnt ovan gällande att mäta människors anknytning med systematiska och kategoriska medel.

2.3 Kunskapslucka

Anknytningsteorin har studerats i otaliga studier applicerat på spädbarn och barn, men det finns inte många studier som applicerats på vuxna (Santona et al, 2019). Slutsatsen från

Crowells studie, som belyser att det finns ett starkt samband mellan barn-vårdnadshavares anknytningsstil och vuxen-vuxen anknytningsstil, är att detta behöver utforskas mer (Crowell, 1994 s.33). Studien av Santona et al. påvisar en komplex relation mellan anknytning och framtida förhållanden som inte har studerats tillräckligt. Därav föreslår forskarna i den studien att det behövs forskning kring samvariationer mellan anknytningsstil och romantiska relationer (Santona et al, 2019 s.8). För oss är Knudson-Martins (2012) studie viktig eftersom att den visar på de olika aspekterna som bör tas i beaktande när en studerar anknytningsstilar i olika kontexter. Slutsatsen som Hendrick och Hendrick drar från sin studie är att det behövs longitudinella studier från spädbarn till vuxenlivet, dock är dessa inte rimliga eller möjliga att utföra. Sådana studier skulle vara behövliga för att kunna säkerställa eventuella förändringar i anknytningsstilen över personers liv (Hendrick & Hendrick, 1994 s.41).

Det ovanstående studier gemensamt belyser är att det finns forskning som styrker att en bibehåller samma anknytningsstil hela livet, men samtidigt finns det forskning som säger motsatsen. Detta kan bero på att det inte är möjligt att följa individer under hela deras livsresa och därmed är det svårt att undersöka hur anknytningsstilen eventuellt förändras. Det som egentligen går att säga verkar vara att anknytningsstilen en har som barn lägger grunden för hur en senare i livet kommer att knyta an till andra människor. Gemensamt för ovannämnda studier är att de inte belyser om ens anknytningsstil ter sig likadant i förhållande till föräldrafigurer som till en romantisk partner.

3 Teori

I detta avsnitt redogör vi för anknytningsteori samt systemteori och tar upp relevanta begrepp som till exempel inre arbetsmodeller. Avsnittet avslutas med hur de två teorierna kompletterar varandra.

3.1 Anknytningsteori

Anknytningsteorin utgår ifrån att det lilla barnet är i behov att utveckla en relation till minst en primär anknytningsperson för att den sociala och emotionella utvecklingen ska ske i en positiv riktning. John Bowlby var den första att mynta teorin om anknytning. Mary Ainsworth byggde vidare på teorin och beskrev de olika anknytningsstilarna trygg, otrygg-undvikande, otrygg-ambivalent och desorganiserad (Nationalencyklopedin, u.å) och att dessa relationer

existerar mellan barn och vårdnadshavare. I både barns- och vuxnas anknytning kan en urskilja trygga och otrygga anknytningar. Interaktioner där individen känner sig skyddad i en förutsägbar miljö är vanligtvis förknippade med en trygg anknytning. Känslomässigt oförutsägbara miljöer eller miljöer med kalla och avvisande anknytningspersoner är vanligtvis relaterade till utvecklingen av otrygg anknytning (Teixeira, Ferreira & Howat-Rodrigues, 2019 s.2). Barn med trygg anknytning litar på att dess signaler blir lyssnade på av sina föräldrar, föräldern bör då vara lyhörd för barnets signaler, och bli en trygg bas för barnet. Detta gör att barnet känner sig säkert och vågar utforska omgivningen (Nilsson, 2007 ss.57-58).

Föräldrar till barn med otrygg-undvikande anknytning är inte så lyhörda för barnets signaler och barnet visar inga behov av att använda sina föräldrar som en trygg bas. Barnet bryr sig inte särskilt mycket om föräldrafiguren är närvarande eller inte. Barn med otrygg-ambivalent anknytning är inte konsekventa i kontakten med föräldern - de både avvisar och söker kontakt hos föräldern. Föräldern är inte lyhörd, vilket gör att samspelet blir mer oförutsägbart. Barn med desorganiserad anknytning är ofta rädda i samspelet med föräldern. Föräldrar som har egna svåra, obearbetade upplevelser feltolkar ofta barnets signaler och reagerar på barnet med exempelvis aggressivitet. Föräldrarnas beteenden kan därmed bli skrämmande och obegripligt för barnet (Nilsson, 2007 ss.57-58).

När ett barn kommer in i tonåren börjar det rikta anknytningsbeteendet mot andra vuxna och ifrån föräldrarna. Tonåringens relationer börjar så småningom att bli präglade av sexuell attraktion. Med tiden utvecklar de unga vuxna anknytning till andra, definierad som användningen av den inre arbetsmodellen för att skapa anknytning med andra viktiga människor. Detta är nödvändigt inför rädsla och stress. Det finns dessutom så kallade omkopplingspunkter i utvecklingen som sker innan en person når vuxen ålder. En viktig sådan är i mitten av barndomen, där det kan hända en könsspecifik omorganisation. Exempelvis brukar otrygga pojkar bli mer undvikande, otrygga flickor blir oftast mer ambivalenta på grund av förändringar i binjura androgener⁸. Denna förskjutning är en del av stressresponsystemet som påverkas av stressiga händelser och bidrar till individuella skillnader. Anknytning är relaterad till detta system och varje stil utvecklar en annan aktivering av stressresponsystemet. Stressfulla händelser under utvecklingen förändrar också

⁸ Från begreppslistan (se avsnitt 1.6): **Binjura androgener**: hormonproducerande organ

anknytning i vuxen ålder, exempelvis påverkar trauma och separationer ens anknytning då dessa tenderar att höja ens tendens till en undvikande anknytning (Teixeira, Ferreira & Howat-Rodrigues, 2019 s.2).

Vuxenanknytning kan vara en borttagning av barndomsbandet, och används för att stärka det romantiska bandet i vuxen ålder och underlätta omsorg och skydd gällande sina egna barn (Teixeira, Ferreira & Howat-Rodrigues, 2019 s.2). Den otrygg-ambivalenta anknytningsstilen kännetecknas i vuxen ålder av omogenhet, högt beroende och större mottaglighet för sexuellt tvång. Den otrygg-undvikande kännetecknas i vuxen ålder av människor som undviker relationer, visar mer promiskuitet, mer sexuellt tvång, bristande engagemang och få sociala förmågor. De båda otrygga anknytningsstilar är förknippade med tidig början av sexualiserat beteende och tidig pubertet (Teixeira, Ferreira & Howat-Rodrigues, 2019 s.2). Det mest grundläggande behovet av upplevd säkerhet regleras av anknytningssystemet, och detta system antas fungera på liknande sätt över livslängden. Således bör den viktigaste egenskapen hos en potentiell partner vara samma egenskap som har visat sig vara centralt viktig i valet av en anknytningsperson under spädbarnstiden och barndomen, nämligen lyhörddhet (Hazan & Shaver, 1994 s.10).

Funktionerna och dynamiken i anknytningens beteendesystem antas vara praktiskt taget densamma genom livet. Antagligen beror detta på att den neurala grunden för anknytningssystemet förblir i stort sett oförändrad (Hazan & Shaver, 1994 s.7). I romantiska kärleksförhållande handlar anknytningen om att en knyter an till sin partner och får omvårdnad. Känslor som finns i den vuxna kärleksrelationen är identiska med samspelet som en lär sig som barn. Om föräldrarna har mött en tryggt, flexibelt och lugnt samt gett en tröst och närhet kan en som vuxen lättare känna sig trygg och lugn samt vara mer benägen att vilja komma nära sin kärlekspartner. Precis som barn vänder sig till sina föräldrar för trygghet när de är sjuka eller rädda, söker en vuxen trygghet och balans hos sin partner när en känner sig orolig, sjuk eller stressad. Rusz nämner att anknytningsmönstren finns kvar och fortsätter att utvecklas livet ut. Anknytningen är en överlevnadsstrategi för människor att hantera sin omvärld. Det är genom anknytningen som människor ska kunna bli trygga att våga och kunna utforska sin omgivning. Precis som små barn vill vuxna uppnå glädje, komfort och trygghet (Rusz, 2009 ss.74-75).

Vuxnas anknytningsförhållanden är vanligtvis ömsesidiga, där varje partner exempelvis både ger omsorg till den andre och behöver omsorg från den andre. Dessutom flyttar anknytningsförhållandet från nivån på externa, observerbara interaktioner till internt representerade uppfattningar och förväntningar. Vuxna har ofta möjlighet att få tröst bara av att veta om att deras anknytningsperson kan kontaktas om det behövs, även om behovet av fysisk kontakt och komfort troligen aldrig försvinner helt. Det som är viktigt är känslan av trygghet och vuxna har fler alternativ för att uppnå det än vad spädbarn har. Prototypiska relationer gällande vuxnas anknytningsrelationer innebär ofta en integration av tre beteendesystem: anknytning, vård och sexuell parning. I samband med detta finns skillnader i vad som motiverar en att söka närhet hos en annan människa. Ångest och nöd verkar vara primära motivatorer hos människor i alla åldrar. Emellertid kan en vuxen söka närhet hos andra vuxna ur en önskan att skydda eller erbjuda komfort (vård) eller att delta i sexuell aktivitet (Hazan & Shaver, 1994 ss.8-9).

Det finns dock en viktig åtskillnad mellan anknytningsupplevelser, främst med föräldrar, som troligen har ägt rum tidigare, och det sätt på vilket dessa upplevelser representeras i nuet (Domingo & Chambliss, 1998 s.4). Föräldrar är aldrig helt bortglömda som anknytningspersoner, men deras plats i en hierarki av anknytningspersoner förändras i vuxen ålder (Hazan & Shaver, 1994 ss.8-9). Det är viktigt att komma ihåg att barn kan ha olika anknytningsstilar till olika föräldrafigurer och andra anknytningspersoner (Hendrick & Hendrick, 1994 s.40).

3.1.1 Inre arbetsmodeller

De psykologiska strukturerna som ligger till grund för olika anknytningsstilar kallas för inre arbetsmodeller. De kallas för arbetsmodeller för att de är öppna för korrigerande och revidering. Inre arbetsmodeller organiserar beteende, kognition och påverkan i nära relationer, ger vägledning om hur en ska bete sig, vad som kan förväntas och hur en kan tolka betydelsen av tvetydiga interpersonella händelser. De inre arbetsmodellerna innefattar strukturer som ger grova och färdiga ritningar för vad som kan förväntas och vad som troligtvis kommer att inträffa i olika typer av interaktioner med olika anknytningspersoner. Inre arbetsmodeller har både medvetna och omedvetna komponenter och därför tros de påverka både medvetet kontrollerade och automatiska processer, samt omedvetna mentala processer. Inre

arbetsmodeller kontrollerar uppmärksamhet och minne för information som är förknippad med anknytningsrelaterade händelser. De reglerar påverkan, särskilt negativ påverkan, när anknytningsrelaterade stressfrekvenser stöter på. Inre arbetsmodeller bör vara ganska exakta återspeglings av de erfarenheter som individer har haft med anknytningspersoner (Rholes & Simpson, 2004 s.7).

3.2 Systemteori

Systemteori förklaras genom att en människa påverkas av sin omgivning och för sin överlevnad måste uppnå en lämplig relation till denna (Nationalencyklopedin, u.å). Systemteori handlar alltså om att förstå världen i termer som helhet, relationer, funktioner, sammanhang och mönster. Systemteorin hänger ihop med kausalitet. Bland annat förklarar systemteorin hur allting hänger ihop i kretslopp och rör sig tillsammans, hur A påverkar B och B påverkar A. Det är samvariation mellan olika variabler som spelar en roll och inte innehållet i dessa variablerna (Öquist, 2018 s.26). Fokuset inom teorin ligger på att se vad som finns här och nu. Inom teorin ser en på människan som ett levande system som ständigt förändras och förnyas i samspelet med omgivningen (Öquist, 2018 s.27). Ekvifinalitetsprincipen⁹ menar att det är bra för människan att ha olika vägar att välja mellan för att ta sig framåt i livet och att en inte bör hänga sig fast och envisas vid endas en väg (Öquist, 2018 s.28).

Systemteori handlar om att förstå helheter, relationer, funktioner, sammanhang och mönster, och med hjälp av dessa hitta lösningar på problem och åstadkomma förändring (Öquist, 2018). När det handlar om människors ställning i sina individuella världar finns å ena sidan den individcentrerade synen där människan framställs som särskild och enastående. Å andra sidan finns den moderna ekologiska synen, eller systemsynen, där var individ ses som en del i någonting större (Öquist, 2008 ss.9-10). Ett grundläggande begrepp i systemteorin är nivåer. Det är viktigt att tänka i logiska nivåer oavsett om det gäller att förstå hur organisationer är uppbyggda, hur kommunikation mellan människor fungerar eller hur inlärning sker (Öquist, 2008 s.13). Inom systemteorin används även begreppen konstans och variation. Med dessa menas det att livet kan vara en ständig kamp mellan frihet och restriktion, förändring och stabilitet. Konsonanterna är det som är förutsägbart och säkert, och variationen är att bryta upp ordningen och att det ibland är det enda sättet att förändra sitt liv.

⁹ Från begreppslistan (se avsnitt 1.6): **Ekvifinalitetsprincipen** - I systemteorin: finns mer än en väg till målet

Ens system välkomnar störning och oordning i lagom dos då detta sedan kan användas för att förändra istället för att kännas hotfullt (Öquist, 2008 s.21-22).

3.3 Är teorierna komplementära?

Det finns likheter mellan anknytningsteorin och systemteorin. Vissa likheter finns på en bred, begreppsmässig nivå, som till exempel att teoriernas grund i systemtänkande och deras oro över intima mänskliga relationer, vad som förenar människor, vad som separerar dem, hur de hanterar konflikter och överföring mellan generationer. Andra likheter är på en mer specifik nivå, såsom korrespondensen mellan anknytningsklassificeringar av säkra, ambivalenta och undvikande relationer, och systemkategorier av anpassningsförhållanden, förankrade och fränkopplade relationer (Rothbaum et al, 2002 s.329).

Det finns även skillnader mellan teorierna. Anknytningsteorin är inriktad på dynamik som involverar skydd, vård och upplevd trygghet, medan systemteorin handlar om familjedynamik som involverar strukturer, roller, kommunikationsmönster, gränser och maktförhållanden. Anknytningsteorin är inriktad på dyaden, där mycket sker inom individer (inre arbetsmodeller), medan systemteorin är inriktad på triaden, där mycket sker inom grupper. Anknytningsteorin är mer fokuserad av barn och utveckling, medan systemteorin är mer fokuserad på vuxna och "här-och-nu". Anknytningsteorin har historiskt främst förlitat sig på empirisk forskning med samhällspopulationer, medan systemteorin främst bygger på fallstudier med kliniska populationer. Intressant nog understryker teoretikerna i båda lägren hur dessa orienteringsskillnader kompletterar varandra och skillnaderna kan ses som ömsesidigt berikande. Både likheterna och skillnaderna mellan teorierna ses som bidragande till deras kompatibilitet och i slutändan till deras integration (Rothbaum et al, 2002 s. 329).

4 Metod

I detta avsnitt presenteras och motiveras metoden studien har utgått ifrån. Avsnittet redogör för studiens tillvägagångssätt, enkätutformning, urvalsgrupp och metodens tillförlitlighet. Avslutningsvis redogörs det för forskningsetiska överväganden.

4.1 Tillvägagångssätt

Vi har gjort en deduktiv studie då studien utgått från två teorier med en kvantitativ enkät för att få svar på frågeställningarna (Lind, 2014 s.125). Vi var intresserade av att undersöka en större population och valde att jämföra dessa och sammanställa resultatet statistiskt (Lind, 2014 s.126). Vi har sökt¹⁰ i LUBsearch, Google Scholar samt böcker från olika bibliotek¹¹ för att hitta tidigare studier, artiklar och relevant information. Vi valde att vända oss till universitetsstuderande efter att ha läst en avhandling av Firsick som belyser att många författare har börjat identifiera högskolemiljön som en andra "strange situation"¹² och hänvisar till Mary Ainsworths ursprungliga experiment. Firsick nämner att i ett försök att förstå anknytningsförhållanden under hela livslängden har forskare börjat tillämpa anknytningsprinciper på den gemensamma upplevelsen av övergången till högskolemiljön (Firsick, 2016 s.5).

Vi har använt oss utav anonyma enkäter eftersom att det skyddar personens integritet (Lind, 2014 s.125). Vi skapade enkäten i Sunet Survey som rekommenderades av Lunds universitet. Vi har gjort en enkät på svenska och en på engelska, då det kunde finnas internationella studenter i vår urvalsgrupp. Vi kontaktade Ladok support för att få tillgång till studenters mailadresser. Vi har ingen möjlighet att spåra tillbaka svaren till respondenterna. Metoden valde vi eftersom att vi vill kunna få in svar från så många olika respondenter som möjligt. Alla respondenter har fått exakt samma frågeformulär som baseras på RAAS (se avsnitt 3.3.2). Svaren är i förväg definierade med bestämda svarsalternativ, alltså använder vi oss utav stängda frågor i enkäten (Lind, 2014 s.128). En svaghet med metoden är dock att en inte kan ställa allt för många frågor när en använder sig utav enkäter för att samla in data. Respondenter tröttnar fortare på enkätfrågor jämfört med till exempel en intervju där en har direkt kontakt. Det finns även en risk att respondenterna inte fyller i hela enkäten eller struntar i att fylla i den helt eftersom att respondenterna självständigt fyller i enkäten som vi har skickat ut (Bryman, 2018 s.288). En annan svaghet med enkätfrågor är att en undersökare inte

¹⁰ Sökord var bland annat: adult attachment, attachment and love, child parent attachment, early attachment influence other relationships, revised adult attachment scale mm. samt liknande sökfraser på svenska

¹¹ Samhällsvetenskapliga fakultetens bibliotek i Lund, Stadsbiblioteket i Lund & Stadsbiblioteket i Malmö

¹² Från begreppslistan (se avsnitt 1.6): **Strange Situation** - (främmandesituationen). Test av Mary Ainsworth, testar småbarns anknytning. Barnet utsätts för främmande miljö, lämnas ensam med en främling. Barnets beteende när föräldern kommer tillbaka är det intressanta

har möjlighet att ställa uppföljningsfrågor för att fördjupa svaren då enkäten endast söker svar på just de frågor som ställs (Bryman, 2018 s.288).

4.2 Urval

Vi undersökte vuxna universitetsstudenter över 18 år. För att konkretisera vårt urval riktade vi oss till aktivt universitetsstuderande som vår undersöknings grupp. Vi vände oss till studenter på Lunds universitet för att de utgjorde en grupp som var lättillgänglig för oss som också studerar där och för att vi hade en begränsad tid för vår studie. Vid Lunds universitet studerar människor som kommer från olika delar av Sverige och internationellt vilket vi tänkte kunde generera en spridning av människor att undersöka.

Vi bad Ladok support om mailadresser och vi efterfrågade mailadresser till studenter från alla fakulteter vid universitetet som urvalsram. Vi fick totalt 349 mailadresser. Dessa 349 studenter blev då vårt stickprov. Totalt fick vi in 59 enkätsvar. Dessa blev då vår undersökningspopulation. Vi har använt oss utav ett sannolikhetsurval. Urvalet har gjorts slumpmässigt då Ladok support valde ut mailadresserna vilket innebär att vilka studenter som helst hade kunnat väljas ut. Att vi har vänt oss till studenter vid Lunds universitet skulle kunna ses som ett icke-sannolikhets bekvämlighetsurval. Att vi har ett bekvämlighetsurval är eftersom att vi använder oss av studenter som finns på universitet som vi själva studerar vid. Detta innebär att våra resultat inte kan generaliseras på en mer generell population, utan endast till studerande vid Lunds universitet (Bryman, 2018 s.227). Vi har även valt att presentera resultaten på en gruppnivå för att ytterligare säkerställa anonymitet.

4.2.1 Bakgrundsinformation om våra respondenter

I enkäten efterfrågar vi respondenternas fakultet tillhörighet, ålder samt könsidentitet. Fakultettillhörighet vid universitetet efterfrågades för att kunna se om det existerade en spridning mellan respondenternas fakulteter. Tabell 1 visar att det inkom svar från alla fakulteter och hur många från varje som besvarade enkäten. Som materialet visar fick vi ingen generaliserbar spridning och därför kommer vi inte att kunna göra någonting mer med dessa resultat.

Tabell 1. Fakultettillhörighet (N=59)

Fakultet	Antal	Procentandelar
Ekonomihögskolan	3	5
Humanistiska och teologiska fakulteterna	4	7
Juridiska fakulteten	2	3
Konstnärliga fakulteten	3	5
Lunds tekniska högskola	14	24
Medicinska fakulteten	15	25
Naturvetenskapliga fakulteten	5	9
Samhällsvetenskapliga fakulteten	11	19
Annan/vill ej ange	2	3
Totalt	59	100

I enkäten efterfrågades ålder. Detta var intressant för att en spridning gällande respondenternas ålder var att eftersträva då vi ville se om det gick att generalisera resultaten till populationen. Tabell 2 visar en spridning över åldrarna och att det deltagit respondenter inom alla kategorier. Inom två olika kategorier fick vi ett lågt antal respondenter och därför har vi valt att inte presentera dessa exakta siffror (kategorierna är: ålder ”50-57” och ”Annan/vill ej ange”). Vi fick inte heller någon generaliserbar spridning gällande ålder, och därför kommer vi inte heller här kunna göra analyser innehållande ålder.

Tabell 2. **Ålder** (N=59)

Ålder	Antal	Procentandelar
18-25	30	51
26-33	18	31
34-41	5	9
42-49	4	7
50-57	< 2	< 2
Annat/vill ej ange	< 2	< 2
Totalt	59	100

Enkäten efterfrågade respondenternas kön eftersom att det vore intressant att se om det finns skillnader dem emellan för att eventuellt kunna generalisera resultaten till en population. Tabell 3 visar en spridning mellan de som identifierar sig som ”kvinna” och de som identifierar sig som ”man”. Dock finns ingen respondent som identifierar sig som ”annat kön/vill ej ange”. Återigen fick vi ingen generaliserbar spridning gällande kön, så vi kommer inte heller att kunna analysera vidare dessa resultat.

Tabell 3. **Könsidentitet** (N=59)

Könsidentitet	Antal	Procentandelar
Kvinna	41	70
Man	18	30
Annat/vill ej ange	0	0
Totalt	59	100

Enkäten avslutades med: ”I vilken utsträckning är du bekant med anknytningsteorin sedan tidigare?” för att undersöka om svaren kunde skilja sig åt beroende på om respondenten redan är bekant med teorin eller inte. I tabell 4 är det tydligt att de flesta av respondenterna inte är bekanta med anknytningsteorin sedan tidigare.

Tabell 4. Bekantskap med anknytningsteorin (N=59)

	Antal	Procentandelar
Inte alls bekant	34	58
Delvis bekant	17	29
Mycket bekant	8	13
Totalt	59	100

4.3 Enkätutformning

4.3.1 Övervägande av formulär

Inledningsvis övervägde vi andra självskattningsformulär än RAAS att dra inspiration från. Det finns en kontrovers om hur en på bästa sätt kan mäta aspekter av anknytning. Adult Attachment Interview (AAI) ger mått som Domingo och Chambliss tycker kan mäta anknytning. Författarna belyser att AAI-skolor som återspeglar formen snarare än innehållet i den transkriberade intervjun sammanfaller inte med självrapporterade minnen från barndomen om föräldrars beteende (Domingo & Chambliss, 1998 s.4). Dock är AAI en kvalitativ intervjuetod och därför använde vi oss inte av denna.

The Relationship Questionnaire (RQ) utvecklades av Bartholomew och Horowitz 1991. Respondenterna väljer en beskrivning av fyra som bäst passar dem och de svarar på en femgradig poängskala för att illustrera hur väl beskrivningen passar eller inte passar in på dem (Crowell, Fraley & Shaver, 2008 s.36-40). Vi valde att inte använda denna eftersom att vi inte hittade kodningsinstruktioner.

Griffin och Bartholomew vidareutvecklade RQ och skapade the Relationship Styles Questionnaire (RSQ) och består av 30 påståenden. RSQ blir till en skala där respondenternas svar genererar poäng. En respondent kan få en viss poäng för alla fyra anknytningsstilarna (Crowell, Fraley och Shaver, 2008 ss.40-41). Den här föll bort då det var 30 generella påståenden. Skulle vi göra om den här till att handla om föräldrafigur och partner så som vi har gjort med RAAS hade det blivit 60 påståenden. En enkät med 60 påståenden i huvuddelen samt bakgrundsfrågor hade genererat en alldeles för lång enkät. Annars hade den här varit intressant att använda.

Experiences in Close Relationships Inventory (ECR), utformad av Brennan et al, är en av de mest använda självskattningsformulären för att mäta vuxnas anknytning. Den består av

36 generella påståenden (Crowell, Fraley och Shaver, 2008 s.40-41). Återigen hade detta genererat en alldeles för lång enkät för vår studie om vi skulle göra om den så som vi ville formulera oss i vår enkät - just att vi ville att respondenterna skulle tänka på specifikt sin föräldrafigur och specifikt en partner, inte generellt om sina förhållande i allmänhet.

4.3.2 Revised Adult Attachment Scale

Revised Adult Attachment Scale (RAAS) är ett framarbetat självskattningsformulär och har 18 självvärderade påståenden i en skala med fem värden (1 = tar helt avstånd; 5 = instämmer helt). Påståendena fördelas i tre faktorer, var och en med sex artiklar. Artiklarna syftar till att utvärdera ångesten i relationer, rädslan för att bli övergiven eller inte bli älskad, i vilken grad personen litar på andra och deras tillgänglighet och obehag med närhet och intimitet. En anknytningsstil tillhandahålls från interaktionen mellan poängen för de tre faktorerna, vilket gör det möjligt att i allmänhet karakterisera hur individer bildar och etablerar sina relationer (Teixeira, Ferreira & Howat-Rodrigues, 2019 s.3) (se bilaga 8.4). Vi har gjort om dessa frågor för att specifikt fråga om föräldrafigur och partner.

Trots att vi ha valt att använda oss utav RAAS, finns en del kritik mot detta. Exempelvis belyser Collins att ett sådant användande av självskattningsformuläret är ganska experimentell och generellt sätt rekommenderar hon det inte. Collins uttrycker att den här metoden kan ge en mer tydlig bedömning av anknytningsstil eftersom att den utesluter individer som verkar falla på gränsen till mer än en stil eller som inte helt klart tillhör någon stil. Å andra sidan är detta problematiskt eftersom en tappar viktiga datapunkter. Collins finner att de har tappat ungefär 7% av urvalen hon har testat detta på. Collins föreslår att metoden används med försiktighet (Collins, 2008). Enligt Domingo och Chambliss kan självskattningsformulär ge liten eller ingen information om tillståndets sinnessmässiga dimension (Domingo & Chambliss, 1998 s.4). Informationen som behövs för att kunna undersöka anknytning kanske inte blir tillgänglig om inte en kliniskt orienterad djupintervju som Adult Attachment Interview genomförs. Dock är självskattningsformulär lätta att administrera och koda. Respondenterna får då välja beskrivningar som passar bäst in på de som personer. Dock kan detta endast mäta respondenternas lätt- och direkt tillgängliga uppfattningar, snarare än det kanske mer inflytelserika och psykologiskt meningsfulla djupare underlaget som vissa kanske behövs (Domingo & Chambliss, 1998 s.5).

Wu, Zhang och Liu utförde en studie om reliabilitet och validitet av RAAS. Deras slutsats blev att resultaten överensstämmer med den teoretiska konstruktionen som RAAS delar upp gällande anknytning. (Wu, Zhang & Li, 2004). Vi har dock ändrat alla 18 påståenden två gånger där första delen frågar om föräldrafigur och andra delen om partner. Vi är även översatt formuläret till svenska och sedan tillbaka till engelska då vi ville att de två versionerna skulle vara så lika varandra som möjligt. I detta fall är det viktigt att tänka på vad detta gör med formulärets reliabilitet och validitet (se avsnitt 4.5).

4.3.3 Övriga frågor i enkäten

Vi valde att fråga efter fakultet, kön samt ålder som bakgrundsfrågor för att se om svaren kan skilja sig mellan dessa variabler. Vi har dessutom en fråga om en är bekant med anknytningsteorin sedan tidigare för att undersöka om det eventuellt skiljer sig i hur en besvarar påståendena i enkäten.

4.4 Statistisk analys

Frågorna i enkäten är kodade med en skala från 1-5 där 1 innebär att en inte håller med medan 5 innebär att man helt håller med. Exempelvis bör en trygg person poängsätta högt på dimensionerna nära och beroende och låg på ångestdimensionen. Collins definierar en "hög" poäng som över mittpunkten på en 5-punkts skala och en låg poäng som under mittpunkten. Detta tolkningssätt innebär att individer som får poäng i mittpunkten utesluts från urvalet (Collins, 2008). Med andra ord de som poängsätter en trea kommer att koda bort från resultaten. Av de totala 18 frågorna som en del av enkäten innehåller är frågorna indelade i 3 dimensioner. Dimensionerna i enkäten är alltså nära, beroende och ångest. För att från dimensionerna få ut anknytningsstilarna omkodas 7 av påståendena från varje del av enkäten. Detta innebär då att respondenterna som valt 1 istället omkodas till 5. Efter omkodningen av de 7 påståendena läggs vissa specifika frågor ihop (COMPUTE) för att sammanställa en viss typ av anknytningsstil (se bilaga 8.4 för exakt kodning).

4.5 Metodens tillförlitlighet

Vår studie påverkas av att det är svårt att få tag i exakt samma respondenter som vi hittat om en skulle replikera studien. Därmed är utsträckningen som den här studien kan upprepas i

lidande. Reliabiliteten för att replikera studien ökar dock genom att en kan använda våra exakta frågeställningar, påståenden och tillvägagångssätt. Då bör den undersökningen kunna få ett liknade utfall. Det finns chans för intern reliabilitet då svaren kodas in i förutbestämda kategorier där svarsalternativen tillhör en viss kategori. Det är inte våra tolkningar som genererar resultaten, utan poängsumman respondenten får i enkäten vilket innebär att studien blir mer tillförlitlig eftersom att det då inte finns risk för subjektiva tolkningar (Bryman, 2018 s.208). Det är svårt att bedöma vår studies validitet eftersom att vi fick in ett lågt antal enkätsvar. Vi har ändrat enkätfrågorna lite vilket kan påverka validiteten, men originalet av frågeformuläret är validerat och beprövat sedan tidigare.

I vår studie kan vi inte påvisa att det verkar existera någon sorts samvariation mellan ens anknytningsstilar. Eftersom att vi har undersökt en begränsad population är det inte möjligt att applicera eller generalisera denna studie på någon annan undersökningskontext. När en gör korrelationsstudier kan det vara svårt att klargöra vad som egentligen påverkar vad. Det finns en risk att en som forskare tolkar resultaten fel och analyserar en felaktig orsak eller effekten av denne (Hedin, 2018 s.125).

4.6 Forskningsetiska överväganden

I Sverige regleras forskningsetiska frågor av lag (2003:460) om etikprövning av forskning som avser människor. Frågor som berör frivillighet, konfidentialitet, integritet och anonymitet är viktiga att ha i åtanke när man utför studier. Personer som medverkar i en studie ska informeras om studiens syfte, ska samtycka till att medverka och få möjlighet att avbryta deltagandet när som helst. För att värna om en persons integritet är konfidentialitet viktigt. En persons personuppgifter ska behandlas respektfullt och det empiriska materialet ska förvaras så att inte obehöriga kan ta del av det (Lind, 2014 s.133). När en undersöker människor kan vissa dilemman dyka upp. Som forskare kan en tolka svaren felaktigt. Undersökningen kan vara för förenklad och placerar människor i olika fack eller kategorier samt att resultaten kan användas felaktigt. Det kan finnas kulturella felkällor. Personliga frågor i en undersökning kan bryta regler om att skydda personens integritet och privatliv. Det är viktigt som forskare att vara medveten om olika problemen som kan dyka upp för att kunna kringgå dilemman på bästa sätt (Hedin, 2018 s.125).

Alla respondenter har fått information om vem vi är, om undersökningen, dess syfte och ändamål. Denna information fanns med på den inledande sidan på enkäten, samt i mailet som skickades ut. Respondenterna fick dessutom ta ställning till om de samtycker till studien eller inte. Valde en att samtycka kom en vidare till enkäten, valde en att inte samtycka kom en inte vidare. På så sätt kan vi garantera att alla respondenter har samtyckt till att vi använder deras svar i vår studie. Frågorna berör respondenternas privata förhållanden så en skulle kunna argumentera för att vi inkräktat på deras privat liv. Vi anser dock inte att det funnits en stor risk att respondenterna lidit skada eller upplevt obehag genom att medverka eftersom att frågorna och påståendena inte varit alltför inskränkande. Det som skulle kunnat frambringa obehag skulle kunnat vara om en respondent är olycklig i sitt förhållande på grund av att det eventuellt håller på att ta slut eller att det kanske finns hot och/eller våld inblandat eller om ens föräldrafigur inte finns vid liv längre, eller liknande. Då kan det ha varit jobbigt att reflektera över just den relationen (Bryman, 2018 s.170).

Medverkan till enkätstudien helt frivillig och en kunde välja att inte skicka in enkäten om detta skulle ske. Alltså kunde respondenterna avbryta sin medverkan när som helst, så skulle obehag upplevts efter ett par frågor eller mot slutet så hade respondenten rätten att ta tillbaka sin medverkan och sitt samtycke genom att inte skicka in enkäten. Medverkan var anonym och uppgifterna som samlats in om respondenterna kommer endast att användas för denna studie och presenteras endast på gruppnivå (Bryman, 2018 s.170). Att vara anonym i vår enkätundersökning innebar att inga personuppgifter (namn, nummer, adress eller liknande) har samlats in om respondenten. Respondenterna har endast registreras som ett nummer i vår kodning. Vi har alltså ingen möjlighet att ta reda på vilken student som svarat vad eller vilka studenter som valde att inte delta i studien. Detta garanterar anonymitet för våra respondenter eftersom att vi omöjligt kan veta någonting om dem som personer.

5 Resultat och Analys

Avsnittet presenterar studiens resultat och analys. Inledningsvis redogör vi kort för tabellerna och diagrammens upplägg samt lite om påståendena. Sedan presenteras anknytningsstilen gentemot en föräldrafigur, därefter presenteras anknytningsstilen gentemot en partner och sedan redogör vi för samvariationen dem emellan. Vi diskuterar kring användandet av

självskattningsformuläret för att besvara vår fjärde frågeställning. Vi avslutar avsnittet med att presentera vår slutsats från studien.

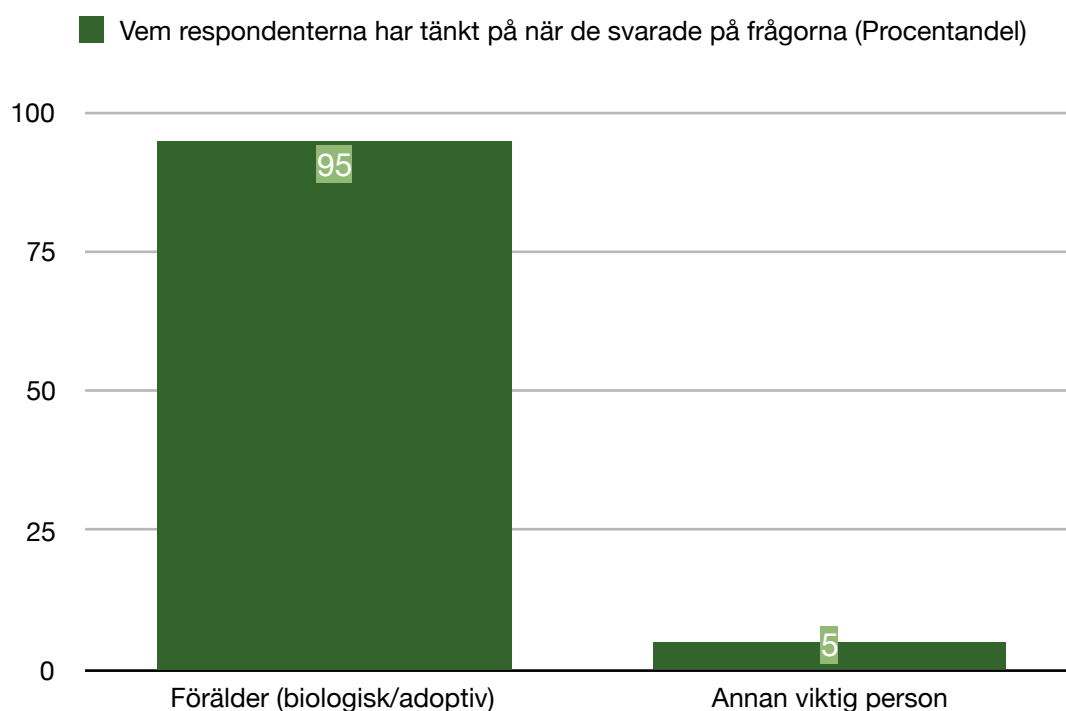
5.1 Inledning

För att förtydliga våra tabeller och diagram för läsaren har vi färgkodat dessa. De som visar resultat för föräldrafigur är gröna, de för partner är blåa och de som visar resultat om föräldrafigur och partner kombinerat på något sätt, exempelvis vid korrelationsanalys, är lila. Då vi har en låg svarsfrekvens på enkäten har vi valt att koppla till och reflektera kring tidigare nämnda studier för att kunna göra en fördjupad och kompletterande analys av resultatet. Skalnivån på påståendena har varit nominal och ordinal. De är nominala då vi har använt oss utav frågeställningar med statistisk information (exempelvis frågor om kön, fakultet, vem respondenten har tänkt på under tiden den har svarat, som nämns i urvalsavsnittet 4.4. Våra påståenden är ordinala eftersom att de baseras på en skala och rangordnas i svarsalternativen: tar helt avstånd, tar delvis avstånd, tar varken avstånd eller instämmer, instämmer delvis eller instämmer helt (Thrane, 2019 ss.36-36).

5.2 Anknytningsstil gentemot en föräldrafigur

I enkäten efterfrågades: ”Vem har du tänkt på när du har tagit ställning till påståendena?”, detta för att undersöka om det fanns en skillnad för hur och om respondenternas svar påverkas av vem de tänkt på. Diagram 1 visar att 95% av respondenterna har tänkt på en biologisk eller adoptivförälder när de har besvarat enkätens första del, medan 5% har tänkt på en annan viktig person när de besvarade enkäten.

Diagram 1. Vem respondenterna tänkt på (N=59)

Denna fråga ställdes för att eventuellt kunna göra en jämförelse om svaren skiljer sig åt beroende på vem respondenten tänkt på. Dock har de flesta av respondenterna tänkt på biologisk eller adoptivförälder vilket gör att studien inte kan påvisa om svaren respondenterna gett beror på vem de har tänkt på eller inte. Hade fler tänkt på en ”annan viktig person” hade detta eventuellt kunnat bidra till en annan tolkning av svaren beroende på hur respondenterna hade svarat på övriga frågor, exempelvis om det hade funnits några mönster gällande hur en svarar.

Studiens första frågeställning är vilken anknytningsstil respondenterna har gentemot en föräldrafigur. Diagram 2 visar spridningen mellan vilken anknytningsstil respondenterna anses ha gentemot en föräldrafigur. Resultaten i diagram 2 visar att det är 5% som troligtvis har en trygg anknytning gentemot en föräldrafigur, samt att 5% har en otrygg-ambivalent anknytning. 85% av respondenterna verkar en desorganiserad anknytning gentemot en föräldrafigur.

Diagram 2. Anknyningsstilen gentemot en föräldrafigur (N=57)

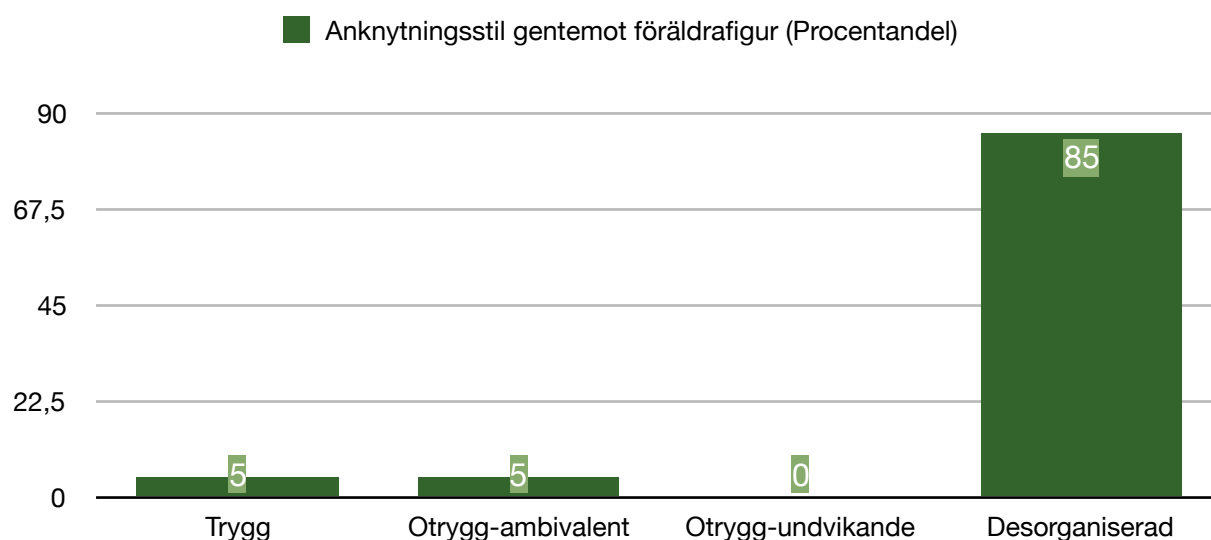

Diagram 2 uppmärksammar att det är totalt 95% av respondenterna som har kodats in i någon av anknyningsstilarna. Detta betyder då att det existerar ett bortfall på 5% för att dessa inte har matchat in på någon av de olika anknyningsstilarna efter kodningen. Diagram 2 visar därav att de flesta av respondenterna (85%) antagligen har en desorganiserad anknyningsstil gentemot en föräldrafigur.

Tabell 5 visar en medelvärdesanalys (lägsta värdet är 1 och högsta värdet är 10) av de olika anknyningsstilarna som respondenterna verkar ha. Medelvärdet för hur respondenterna har placerat sina svar på den femgradiga skalan för trygg anknyning är 5.4, för otrygg-ambivalent 4.7, för otrygg-undvikande 8.3 och för desorganiserad anknyning 5.6.

Tabell 5. Medelvärdesanalys gentemot föräldrafigur (N=57)

	Trygg	Otrygg-ambivalent	Otrygg-undvikande	Desorganiserad
Medelvärde	5.4	4.7	8.3	5.6
Standard avvikelse	0.9	0.3	—	0.4

Det tabell 5 visar är hur respondenterna har besvarat frågorna som hör till en viss dimension (se avsnitt 4.4) och hur högt de tenderar att svara på dessa påståenden. Detta är intressant eftersom att de flesta har svarat högt på en otrygg-undvikande anknyning, men svarat lägre på de desorganiserade påståendena. Dock har antagligen respondenterna stämt in på fler av de desorganiserade påstående än på de otrygg-undvikande då 85% hamnade i desorganiserad anknyning gentemot en föräldrafigur.

5.2.1 Summering

Resultaten ovan visar att de flesta respondenter har tänkt på en förälder/adoptivförälder när de besvarade enkäten. När respondenternas svar kodades in i SPSS (se bilaga 8.4) verkade det som att majoriteten hamnade i desorganiserad anknytning gentemot en föräldrafigur. Resultaten visar även att de flesta respondenterna svarar med ett högre medelvärde på de påståenden som tillhör den otrygg-undvikande anknytningsstilen än de övriga påståendena som tillhör de andra tre anknytningsstilarna.

5.2.2 Analys av anknytningsstil gentemot ens föräldrafigur

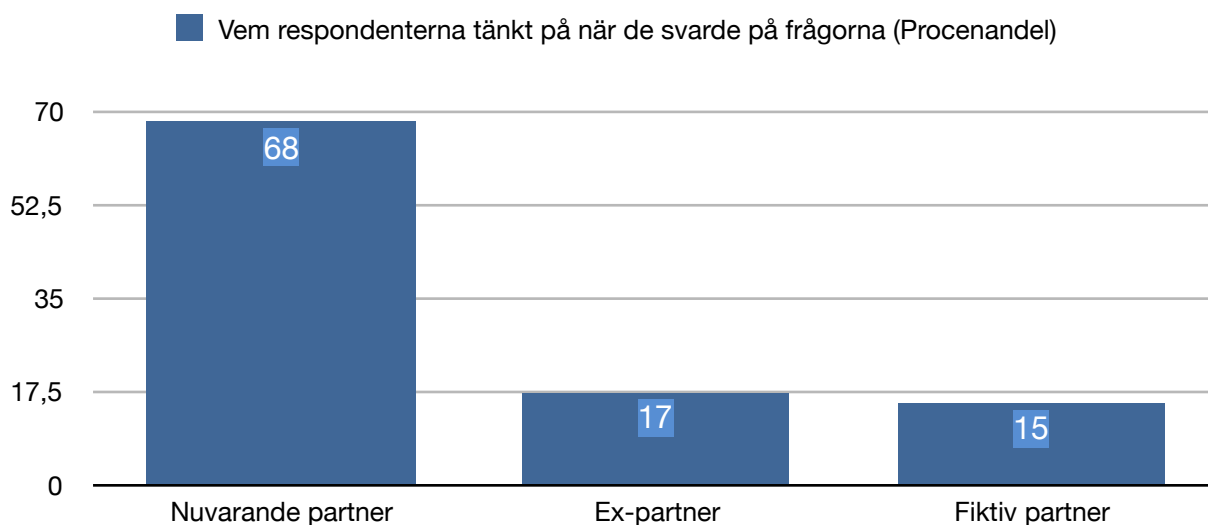
Materialet indikerar på att majoriteten av respondenterna placerar sig inom en desorganiserad anknytning (85%) gentemot en föräldrafigur. Denna indikation kan ses i förhållande till de 15% i den svenska befolkningen som enligt Lagerblad har en desorganiserad anknytning till sina föräldrar i barndomen (Lagerblad, 2008). Det skulle därför vara möjligt att anknytningsstilen gentemot en föräldrafigur har förändrats under uppväxten och i vuxen ålder. Respondenterna kan också ha besvarat enkäten på olika sätt beroende på vem av sina föräldrafigurer de har tänkt på. Respondenterna kan ha en trygg anknytning till en föräldrafigur, men att den som i enkäten kan vara föräldrafiguren som de har en annan anknytning till.

För att människor ska utvecklas och klara av sina liv sker naturliga selektioner till vilka en bildar nära relationer till. Vissa grundläggande behov kan tillförsäkras genom sociala relationer. En utvecklar beteendesystem inom sig för att främja tillfredsställelse av behov som varit viktiga för överlevnad och reproduktion. Dynamiken i nära relationer - skapande, underhåll och upplösning - kan förstås när det gäller hur dessa system fungerar. Individuella skillnader i tankar, känslor och beteenden i nära relationer skapas till stor del av de sociala miljöer som individer har varit tvungna att anpassa sig till. Slutligen upprätthålls dessa individuella skillnader av inre arbetsmodeller konstruerade utifrån faktiska relationsupplevelser (Hazan & Shaver, 1994 s.9). Detta skulle besvara varför vi har fått en stor andel respondenter som indikerar på en desorganiserad anknytningsstil gentemot en föräldrafigur.

5.3 Anknytningsstil gentemot en partner

Diagram 4 visar vem respondenterna tänkt på när de fyllt i enkätens påstående angående partner, vilket ger en inblick i hur de har svarat beroende på vem de har tänkt på. Alternativen var ”Nuvarande partner”, ”Ex-partner” eller ”Fiktiv partner”. Frågan ställdes för att eventuellt kunna undersöka om det skulle kunna påverka svaren. Som diagram 4 visar har de flesta respondenter tänkt på en nuvarande partner.

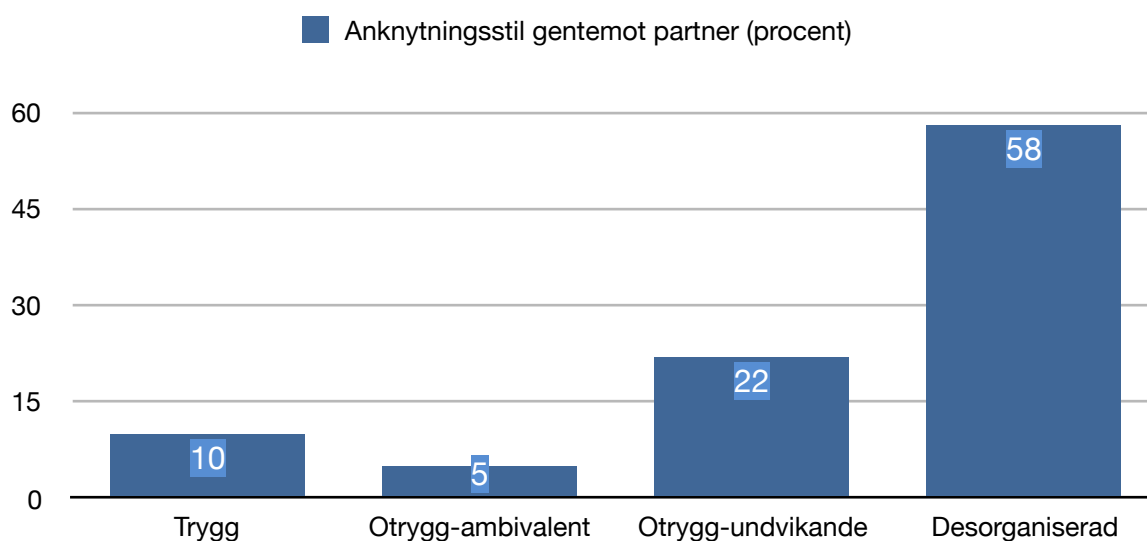
Diagram 3. Vem respondenterna tänkt på (N=59)

Diagrammet visar att 68% av respondenterna har tänkt på en nuvarande partner när de besvarat påståendena i enkäten, 17% har tänkt på ex-partner och 15% har tänkt på en fiktiv partner.

För att kunna besvara studiens andra frågeställning: ”Hur ter sig anknytningsstilen respondenterna har gentemot en partner?”, skapades diagram 4. Diagram 4 visar att 10% av respondenterna verkar ha en trygg anknytning gentemot en partner, 5% en otrygg-ambivalent, 22% en otrygg-undvikande och 58% en desorganiserad anknytningsstil.

Diagram 4. Anknyningsstil gentemot en partner (N=56)

Resultaten i diagram 4 visar att de flesta respondenter verkar ha en desorganiserad anknytning gentemot en partner. Det är totalt är 95% av respondenterna som placerats inom de olika anknytningsstilarna, med andra ord existerar ett bortfall på 5% för de respondenter som inte kunnat placeras i någon av de fyra olika anknytningsstilarna. Skillnaden mellan diagram 2 och diagram 4 är att det existerar mer spridning mellan anknytningsstilarna i Diagram 4. Detta skulle kunna innebära att respondenterna har olika anknytningsstilar gentemot en föräldrafigur och partner.

För att få reda på om det existerar skillnader mellan hur respondenterna har besvarat de olika påståendena kopplade till de olika anknytningsstilarna följer nedan en medelvärdesanalys (Tabell 6, där lägsta värdet är 1 och högsta värdet är 10). Tabell 6 visar att de dimensioner som tillhör trygga anknytning har besvarats med ett medelvärde på 6.7, de otrygg-ambivalenta dimensionerna med 4.4, otrygg-undvikande med 7.6 och de desorganiserade dimensionerna med 6.0.

Tabell 6. Medelvärdesanalys gentemot en partner (N=56)

	Trygg	Otrygg-ambivalent	Otrygg-undvikande	Desorganiserad
Medelvärde	6.7	4.4	7.6	6.0
Standard avvikelse	0.5	0.7	0.6	0.5

Tabell 6 påvisar att den anknytningsstil som har högst medelvärde är den otrygg-undvikande. Dimensionerna som tillhör denna anknytningsstil i enkäten är de som är besvarade med ett

høgt värde på den femgradiga skalan av de flesta respondenterna. Detta skulle kunna innebära att de flesta skulle kunnat ha en otrygg-undvikande anknytningsstil gentemot en partner. Dock har antagligen respondenterna besvarat fler av de desorganiserade dimensionerna än de otryggt-ambivalenta och därav har resultaten på diagram 4 blivit som de blivit.

5.3.1 Summering

I ovanstående tabeller kan en se att de flesta av respondenterna ter sig ha en desorganiserad anknytning gentemot en partner. Tabellerna visar att de som anses ha en otrygg-undvikande anknytning svarar med ett högre medelvärde på skalorna än övriga. Sista tabellen visar att de flesta av respondenterna har tänkt på en nuvarande partner när de besvarat enkäten.

5.3.2 Analys av anknytningsstil gentemot en partner

Resultaten från studien påvisar att de flesta av respondenterna troligtvis har en desorganiserad anknytning gentemot en partner (58%). Enligt Crowell behöver partners visa för varandra att de finns där, är närvarande och har engagemang. Genom att små händelser uppstår frekvent, upprepande och i olika situationer krävs det att båda parterna visar engagemang, tillgänglighet, känslighet och ansvarstagande (Crowell, 1994 s.32). Antagligen kan resultaten från vår studie tyda på att flertalet respondenter upplever osäkerhet i sina förhållanden och att de ovannämnda behoven som bör fyllas inte har fyllts i respondenternas relationer. Anknytningsteorin menar att en nära relation mellan två individer i alla åldrar vanligtvis bildas i samband med nära fysisk närhet. I vuxna romantiska förhållanden antas den sexuella attraktionen vara en primär anstiftare för närhetssökande som det första steget mot att skapa en anknytning (Hazan & Shaver, 1994 s.11).

Forskare har funnit att ömsesidig attraktion och sexuell passion är viktigast tidigt i en relation, men i vilken grad en partner ger komfort och känslomässig stöd blir allt viktigare med tiden. I termer om anknytning är det om partnern fungerar som en pålitlig säker hamn som avgör om relationen håller. Ömsesidig attraktion och sexuellt intresse kan få par ihop, men om partner inte uppfyller varandras behov av komfort och säkerhet kommer troligtvis missnöje att uppstå (Hazan & Shaver, 1994 s.11). I enkäten efterfrågades det vem en tänkt på när denna besvarat påståendena. Resultaten visar att finns respondenter som svarat att de tänkt på sin ex-partner (17%). Att de flesta verkar ha en desorganiserad anknytning gentemot en

partner skulle då kunna bero på att anknytningen till ex-partners inte var tillräckligt stark som det nämns ovan och att de saknats närhet. Förklaringen ovan skulle dessutom kunna besvara att respondenterna i sina förhållanden med sina partners saknar en del av de framlyfta närhetsaspekterna i sina nuvarande förhållanden då 68% av respondenterna uppger att de tänkt på en nuvarande partner.

Eftersom romantisk kärlek inkluderar anknytning, omsorg och sexualitet, kan den upplevda känslan att en är "kär" orsakas av att en märker att en annan person är särskilt lyhörd, måste tas om hand eller sexuellt attraktiv (Hazan & Shaver, 1994 ss.10-11). Förtroende för en partners villighet och förmåga att tillgodose behoven bestäms delvis av partnerns faktiska beteende och delvis av förväntningarna av vad var person tar med sig till förhållandet. En historia med nära förhållanden som saknar förtroende, till exempel, kan förväntas resultera i den typ av minimala förväntningar som kan leda till att en stannar i en otillfredsställande relation. Således kan relationens livslängd påverkas av personernas tidigare relationer (Hazan & Shaver, 1994 s.13).

Efter att en känslomässig anknytning har utvecklats kan den fungera som en psykologisk koppling som ger viss säkerhet och håller två personer tillsammans oavsett om de fortfarande tycker om att vara tillsammans. Ångest som härrör från kontemplation av eller försök att separera kan aktivera anknytningsbeteenden som leder en tillbaka till förhållandet, såvida det inte finns ett tillgängligt och villigt alternativ (Hazan & Shaver, 1994 s.13). Detta styrker att de flesta respondenterna (68%) har uppget att de är i ett aktivt förhållande. Dock indikerar hela 58% av respondenterna att de har en desorganiserad anknytning gentemot en partner. Detta talar då emot att de 68% som uppget sig vara i ett aktivt förhållande upplever de känslor med närhet som ovan beskrivs som behov som behöver fyllas och som Hazan och Shaver (1994) beskriver är nödvändigt i ett förhållande.

5.4 Samvariationer mellan anknytningsstilarna

För att skapa en överblick över hur anknytningsstilarna eventuellt samvarierar skapades ett paired sample t-test¹³. Tabell 7 visar medelvärdena för alla kombinerade par gällande hur dessa respondenter besvarat den femgradiga skalan i enkäten. Tabellen visar att det är två

¹³ Detta test jämför medelvärden på olika variabler.

stycken som har en otrygg-ambivalent anknytning gentemot en föräldrafigur och partner, samt att 31 stycken har en desorganiserad anknytningsstil gentemot föräldrafigur och partner.

Tabell 7. Antal respondenter som har samma anknytning gentemot föräldrafigur och partner (N=33)

		N	Standard avvikelse	Standard error medelvärde
Par 2	Otrygg-ambivalent anknytning gentemot föräldrafigur	2	0.5	0.4
	Otrygg-ambivalent anknytning gentemot partner	2	0.2	0.2
Par 4	Desorganiserad anknytning gentemot föräldrafigur	31	0.5	0.1
	Desorganiserad anknytning gentemot partner	31	0.3	0.1

Tabellen presenterar endast två kombinerade¹⁴ par eftersom att det endast var dessa två par där respondenternas anknytning var densamma gentemot en föräldrafigur och en partner. Detta gjordes för att se om det fanns några respondenter överhuvudtaget som placerade in sig med samma anknytning både mot en föräldrafigur och partner. Som tabell 7 visar finns det 33 av totalt 59 respondenter som troligtvis har samma anknytningsstil gentemot en föräldrafigur och partner.

Då tabell 7 påvisar att det finns respondenter som placerar sig med samma anknytningsstil gentemot en föräldrafigur och en partner ville vi ta reda på om detta var med ett signifikant värde eller inte. Tabell 8 visar att det inom den desorganiserande anknytningen en har gentemot en föräldrafigur och partner finns ett icke-signifikant värde på 0.913. Tabellen visar en korrelations koefficient på 0.02

¹⁴ Kombinerade i denna mening menas med att anknytningsstilen en har gentemot en föräldrafigur och partner här jämförs och visar vilka som har samma anknytningsstil gentemot både föräldrafigur och partner.

Tabell 8. Desorganiserad anknytning (N=50/34)

		Desorganiserad gentemot föräldrafigur	Desorganiserad gentemot partner
Desorganiserad gentemot föräldrafigur	Korrelationskoefficient	1.000	.020
	Sig. (2-tailed)	.	.913
	N	50	31
Desorganiserad gentemot partner	Korrelationskoefficient	.020	1.000
	Sig. (2-tailed)	.913	.
	N	31	34

Tabell 8 visar att det *inte* finns en signifikant samvariation mellan respondenternas desorganiserade anknytning gentemot en föräldrafigur och partner då korrelationskoefficienten endast påvisar 0.02. Signifikansvärdet på 0.913 visar att det existerar en felmarginal om denna studie skulle appliceras på en större undersökningspopulation.

För att bedöma om det går att förkasta nollhypotesen gjordes en korstabellanalys med Chi-test. Detta gjordes återigen med den desorganiserade anknytningsstilen gentemot en föräldrafigur och den desorganiserade anknytningsstilen gentemot en partner. Denna anknytningsstil blev presenterad då flest respondentantal har placerat sig inom denna anknytningsstilen. Tabell 9 visar att Chi-Square testet är 0.305.

Tabell 9. Förkasta nollhypotesen? (N=31)

	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)
Pearson Chi-Square	409.889	396	.305
N av giltiga värden	31		

Tabell 9 visar att det inte går att förkasta nollhypotesen eftersom att Chi-Square testet påvisar ett signifikansvärde på 0.305. Därmed går det *inte* att påvisa en generell samvariation i en större population.

För att få reda på om respondenterna kan ha blivit påverkade av kunskaper om anknytningsteorin ställde vi frågan om de tidigare hade kunskap om teorin. Tabell 10 visar att de flesta respondenter inte var bekanta med anknytningsteorin sedan tidigare. Tabellen visar också hur personer som kategoriserats in i de olika anknytningsstilarna har svarat på denna fråga.

Tabell 10. Bekantskap med anknytningsteorin (N=59)

I vilken utsträckning är du bekant med anknytningsteorin sedan tidigare?	Bekant	Inte bekant
Trygg anknytning gentemot partner	4	2
Otrygg-ambivalent anknytning gentemot partner	< 2	3
Otrygg-undvikande anknytning gentemot partner	5	8
Desorganiserad anknytning gentemot partner	15	19
I vilken utsträckning är du bekant med anknytningsteorin sedan tidigare?	Bekant	Inte bekant
Trygg anknytning gentemot föräldrafigur	2	< 2
Otrygg-ambivalent anknytning gentemot föräldrafigur	< 2	2
Otrygg-undvikande anknytning gentemot föräldrafigur	< 2	< 2
Desorganiserad anknytning gentemot föräldrafigur	20	30

Tabell 10 visar att majoriteten av de respondenter som ter sig ha en desorganiserad anknytning inte var bekanta med anknytningsteorin sedan tidigare. Hur och om detta har påverkat respondenternas svar på de olika påståendena i enkäten är svårt att undersöka då det inte finns en särskilt stor spridning i resultaten.

5.4.1 Summering

Tabellerna ovan visar att det inte finns en samvariation mellan respondenterna som verkar ha en desorganiserad anknytning gentemot en föräldrafigur och partner. Det finns inte heller ett

existerande signifikansvärde gällande om den desorganiserade anknytningsstilen samvarierar mellan ens föräldrafigur och partner. Tabell 10 visar att de som har en liten eller ingen kunskap sedan tidigare i högre utsträckning hamnade i kategorin desorganiserad anknytning.

5.4.2 Analys av samvariation mellan föräldrafigur och partner

Det resultaten visar är att det inte finns en signifikant samvariation gällande den desorganiserade anknytningen gentemot en föräldrafigur och partner. Vi kan inte förkasta nollhypotesen då vi inte har kunnat bekräfta att det existerar en samvariation mellan någon av de fyra anknytningsstilarna. Det finns dock litteratur som stödjer tanken att en under barndomen ändrar vissa anknytningsmönster med exempelvis olika anknytningsmodeller över tid och/eller med olika människor. Detta förklaras med att det till stor del beror på upplevelser i ens interpersonliga miljöer. Detta antyder att samma sak kan vara sant under vuxen ålder (Davila & Cobb, 2004 s.135).

Fraley och Brumbaugh nämner att det finns studier som har framfört argument om att det inte bara existerar variationer inom personer i anknytningsmönster, utan också en anledning till att denna variation finns är att människor har flera arbetsmodeller av sig själva i olika relationer, som var och en kan aktiveras för att variera nivåer i något sammanhang. Således är det möjligt att människor har flera prototyper baserade på olika viktiga personer i sina liv (Fraley & Brumbaugh, 2004 s.123). Exempelvis nämner Rusz att i takt med den sexuella mognaden flyttas ens anknytningsband över till sin vuxna partner (Rusz, 2009 s.74). Detta gör att vi, på grund av exempelvis för få respondenter, kan ha gått miste om att se om det finns en större skillnad mellan anknytningsstilen en har gentemot en föräldrafigur och en partner. Vår studie kan inte påvisa att det finns en samvariation dem emellan, vilket också kan bero på de interpersonliga miljöerna och erfarenheterna hos respondenterna.

Anknytningsmönstret som en har till sina föräldrar förflyttas över till den vuxna relationen. Dock är det inte alltid mönstren stämmer överens helt och hållet. Rusz nämner att uppskattningsvis har ca 60% av människorna i västvärlden ett tryggt anknytningsmönster och ungefär 40% har någon sorts otrygg anknytningsmönster i olika grader. Generellt kan en säga att en trygg anknytning till föräldrarna i barndomen ökar chansen att en får en säker och trygg självbild som vuxen, vilket bidrar till att en lättare vågar lita på andra människor. Om en har känt sig rädd, avvisad eller osäker som barn finns det en risk att en går in i relationer och

upplever samma känslor igen. Som vuxen går en in i en kärleksrelation med de förväntningar en lärt sig baserat på tidigare anknytningsmönster om sig själv och om hur andra kommer att agera och bete sig gentemot en. Relationsmålen som en har, medvetet och omedvetet, följer ofta samma inre arbetsmodeller som de en upplevde i barndomen (Rusz, 2009 ss.74-75).

En del forskare har kunnat dra slutsatsen att vuxna som får problem i sina kärleksrelationer ofta har haft problemfyllda barndomsupplevelser med distanserade, oberäkneliga eller kyliga föräldrar (Rusz, 2009 s.75). Detta stärker de resultat som vi har fått då det är 53% av respondenterna som påvisat samma anknytningsstil gentemot en föräldrafigur och partner (se tabell 7). Dock har vi inte kunnat påvisa någon signifikans gällande en samvariation (se tabell 8), så det är oklart om Rusz slutsats går att applicera på våra respondenter. Rusz belyser att trots att anknytningsmönstren sitter väldigt djupt inom en påverkas de av ens erfarenheter av relationer som en person utvecklar genom livet. Detta gör att det går att förändras genom terapi, studier, samtal och egna reflektioner (Rusz, 2009 ss.74-75). Detta bekräftar även Rholes och Simpson som nämner att de inre arbetsmodellerna gentemot anknytningspersoner aldrig är permanent oföränderliga (Rholes & Simpson, 2004 ss.7-8).

De inre arbetsmodellerna tillåter människor att formulera förväntningar, utveckla hypoteser och förklara relationsresultat. De tenderar att vara konservativa i och med att nya upplevelser lättare integreras i befintliga modeller än att modeller anpassas för att passa nya upplevelser. Ny information som kan påverka inre arbetsmodeller kan komma från nya förhållanden, från nya insikter (t.ex. egen reflektion av betydelsen i tidigare förhållanden) eller från stora livshändelser som utsätter individer för radikalt nya situationer eller upplevelser. Således fungerar existerande arbetsmodeller i skärningspunkten mellan tidigare erfarenheter, nya erfarenheter och reviderade föreställningar av förflutna (Rholes & Simpson, 2004 ss.7-8) Detta gör att våra resultat motsätter sig de ovannämnda studierna eftersom att vår studie inte kan påvisa en kausalitet gällande samvariation av anknytningsstil en har gentemot en föräldrafigur och partner.

Studierna ovan menar att det existerar en kausalitet i anknytningsstilarna gentemot en föräldrafigur och partner, men att denna inte är ständig och kan förändras genom ens livserfarenheter, vilket stödjer resultaten i vår studie som inte kan påvisa att en kausalitet existerar i ens anknytningsstil. Det ovannämnda studierna skulle även kunna förklara att det

va 85% av respondenterna som verkar ha en desorganiserad anknytning gentemot en föräldrafigur (diagram 2), men sen att det endast va 58% av respondenterna som verkade ha en desorganiserad anknytning gentemot en partner (diagram 4). Anknytningsprocessen i alla åldrar antas handla om närhetssökning följt av en säker hamn följt av upprättandet av en trygg bas. I båda typer av relationer - mellan spädbarn och föräldrar och mellan vuxna partners finns starka krafter som gör att individerna dras till varandra. I vissa fall håller de ihop tillräckligt länge för att en känslomässig anknytning ska utvecklas. I båda underlättas bildandet av en sådan anknytning genom nära fysisk kontakt. Endast mellan föräldrar och barn eller mellan vuxna partners anses långvarig kroppskontakt vara normalt. Behovet av nära kontakt minskar dock så småningom (Hazan & Shaver, 1994 ss.11-12).

Å andra sidan kan det hända att när människor åldras och mognar har deras anknytningsmodeller blivit mer uppsatta, mindre flexibla och mindre lyhörda för miljöinsatser. Detta skulle kunna innebära att vuxna faktiskt är mindre benägna att visa förändringar i sina anknytningsmodeller (Davila & Cobb, 2004 s.135). Rusz bekräftar detta och nämner att att de inre arbetsmodeller är ganska oförändrade genom åren, om en inte aktivt jobbar på en förändring. Detta leder till att en person ofta dras till vissa partners och/eller stannar kvar i relationer som kan upplevas som obehagliga eller oroliga (Rusz, 2009 ss.74-75). En förklaring till att anknytningsstilar eventuellt förändras under livet skulle kunna vara om personen aktivt arbetar med att förändra den. Majoriteten av respondenterna i vår studie fick en desorganiserad anknytning, vilket är en av de otrygga anknytningarna och därmed känns det absurt att tänka att respondenterna aktivt arbetat sig ifrån en trygg anknytning till en desorganiserad. Dessutom behöver en vara medveten om sin anknytning för att aktivt kunna jobba med den för förändring¹⁵, och majoriteten av respondenterna var inte bekanta med anknytningsteorin sedan tidigare (se tabell 10). Detta gör då att vår studie inte verka stötta författarnas resonemang ovan om att en bör ha samma eller liknande inre arbetsmodeller genom hela ens liv eftersom att studien inte kan påvisa någon signifikant samvariation mellan någon anknytningsstil.

Uppfattningen om att tidiga omsorgsupplevelse påverkar hur en förhåller sig till andra under hela livets gång är intressant av flera skäl (Fraley & Brumbaugh, 2004 ss.119-120). För det första ger det en enkel förklaring till varför vissa människor är relativt trygga i sina

¹⁵ Exempelvis genom terapi, studier, samtal och egna reflektioner (Rusz, 2009 ss.74-75).

relationer, medan andra är mer känsliga, defensiva eller dras tillbaka. Dessutom väcker det möjligheten att om professionella som arbetar med barn och familjer, som till exempel socialarbetare, skulle kunna ingripa i ett tidigt skede i ett barns liv skulle det kunna främja permanenta förändringar till det bättre i barnets psykologiska utveckling (Fraley & Brumbaugh, 2004 s.120). Antagandet om att tidiga omsorgsupplevelser säger någonting om utveckling av vuxna är dock ganska kontroversiell. En persons stil för att reglera anknytningsrelaterade känslor och beteenden i romantiska relationer påverkas starkt av ens tidiga vårdupplevelser, verkar det som om våra relationella öden förseglas under de första åren av livet. Detta verkar ha lite utrymme för tillväxt, förändring eller ingripande utöver spädbarnstiden (Fraley & Brumbaugh, 2004 s.120). Detta talar också emot våra resultat eftersom att vår studie inte kan påvisa en samvariation mellan anknytningsstilen gentemot en föräldrafigur och partner.

Som nämnt tidigare (se avsnitt 2.1) så finns det omkopplingspunkter i utvecklingen, och mitten av barndomen är en viktig sådan med tanke på att könsspecifika omorganiseringar kan ske. Otrygga pojkar blir ofta blir mer undvikande, och otrygga flickor ofta blir ambivalenta som ett resultat av förändringar i binjura androgener (hormonproducerande organ). Att anknytningen dessutom är relaterat till stressresponssystemet och stressfulla händelser, separationer och trauma under utvecklingen kan förändra anknytning i vuxen ålder, och tenderar att främja en utveckling av en undvikande anknytning (Teixeira, Ferreira & Howat-Rodrigues, 2019 s.2). Detta skulle kunna kopplas till systemteorin då detta kan beskrivas som konstant och variation (Öquist, 2008 ss.21-22). Detta skulle varit intressant att kunna göra en analys på, dock har det inte varit möjligt då vi har ett fåtal respondenter. Dock är många av respondenterna under 33 år (se tabell 2), vilket skulle kunna betyda att många fortfarande är inne i en period av befrielse och omstrukturering i livet gentemot en föräldrafigur.

I Knudson-Martins studie framförts att olika delar av världen applicerar anknytningsteorin olika beroende på samhällskulturen som finns i just det landet (Knudson-Martin, 2012 s.301). Detta kan ha påverkat vår studie då visa av respondenter valde att besvara den engelska versionen, vilket kan tolkas som att de inte kommer från Sverige. Det skulle kunna betyda att de utifrån kulturella skillnader kan ha uppfattat påståendena annorlunda, eller att vi har tolkat deras svar utifrån våra västerländska normer. Trots att vår studie inte kunde generera någonting specifikt så verkar det som att anknytningsteorin kan

hjälpa en att förstå en annan människa när en vill kunna finnas där för personen. Det blir enklare att sympatisera och empatisera om en kan förstå dennes uppväxt, bakgrund och anknytningar den tidigare haft och har då en möter människan. Allt socialt arbete bygger på relationer mellan människor, hur dessa skapas och hur de utvecklas samt bibehålls.

5.5 Anknytning med vårt självskattningsformulär

Tabellerna och diagrammen presenterade ovan visar att det finns en viss spridning över respondenternas bakgrund. En större spridning är att föredra för att kunna applicera en slutsats gällande respondenternas bakgrunder samt för att kunna applicera någonting till en större population. Den låga svarsfrekvensen kan bidra till att det eventuellt finns missing-problem i studien. Detta innebär att om det endast inkommit svar från en viss typ av personer, från en viss typ av fakultet, i en viss typ av ålder är det inte möjligt att generalisera dessa svaren på en större population. Har bortfallet av inkomna svar en spridning av respondenter måste inte detta vara ett missing-problem. Dock har vi i vår studie ingen aning om hur många från de olika fakulteterna eller de olika åldrarna som har haft möjlighet att besvara enkäten. Således går det inte att garantera att ett missing-problem inte existerar (Thrane , 2019 s.160).

Ur materialet är det den desorganiserade anknytningsstilen som är den framträdande anknytningsstilen (se tabell 7). Det har dock inte gått att påvisa att det existerat en samvariation i någon av anknytningsstilarna en har gentemot en föräldrafigur och partner, vilket tyder på att självskattningsformuläret inte fungerade som vi tänkt. Det skulle även kunna bero på den låga svarsfrekvensen. Bornemark nämner att olika mätningar utgår ifrån att den som skapat enkäten och den som svarar på den har samma typ av rationalitet, men att enkätskaparen samtidigt vill kunna kvantifiera respondentens svar (Bornemark, 2018 s.64). Detta skulle kunna vara en förklaring till varför vår enkät inte verkade fungera. Våra respondenter har kanske inte kunnat tolka eller förstå enkätfrågorna så som vi menade, vilket kan ha resulterat i felaktiga resultat som vi sedan har kodat, presenterat och analyserat. Dessutom skulle detta kunna besvara varför vi har fått många respondenter som verkar placeras inom en desorganiserad anknytningsstil.

I Teixeira, Ferreira och Howat-Rodrigues studie, där de använde sig utav RAAS, visade resultatet att majoriteten av deras respondenter hamnade i kategorin trygg anknytning (Teixeira, Ferreira & Howat-Rodrigues, 2019 s.3) Deras resultat skulle kunna peka på att det går att använda ett kvantitativt självskattningsformulär för att mäta anknytningsstilar då den

visar vad statistiken skulle förvänta sig. Deras studie är i och för sig gjord i Brasilien, men enligt Lagerblad är 60-70% av svenska barn tryggt anknutna till sina föräldrar (Lagerblad, 2008). Detta går då emot våra resultat då majoriteten av respondenterna påvisade en desorganiserad anknytning gentemot en föräldrafigur. Om dessa 60-70% barn skulle kategoriseras som tryggt anknutna till sina framtida partners går inte att uttala sig om. Kanske har respondenterna varit tryggt anknutna till sina föräldrar när de var barn, men att det har hänt någonting under deras liv som påverkar anknytningen på något sätt, antingen till föräldrafiguren i sig eller någonting som påverkar hur de utvecklar nya relationer. Kanske kan detta bidra till någon slags förklaring till en otrygg anknytning med en ny person?

Som nämnt ovan (se avsnitt 2.4) ifrågasätter Bornemark de frågeställningar och metoder som står i centrum, att relationer mellan denna generella och abstrakta kunskapsnivå och den levande verkligheten samt att relationen mellan förnuft och känsla i kunskapsproduktionen och menar på att dessa är centrala frågor i ett samhälle som vill kunna kategorisera sina medborgare (Bornemark, 2018 s.64). Att kategorisera och systematisera samhället har lett till svårigheter av att förstå erfarenheterna av liv när hela världen ska systematiseras som en mekanik (Bornemark, 2018 s.263). Idag strävar mycket kunskap efter att kunna se samband mellan orsak och verkan som kan slå fast det så som anses vara det rätta. Att basera kunskap på detta sätt gör att en förlorar tanken om att människor är levande varelser och att alla är olika (Bornemark, 2018 s.132). Vilket då säger emot vår studie och att mäta människors anknytningsstilar genom användandet av ett självskattningsformulär. Detta då en kvantitativ studie oftast handlar om att kunna mäta något fenomen som existerar i samhället. Så utifrån Bornemark är vår studie ytterligare någonting som är gjord för att mäta, vilket gör att det är viktigt för oss att inte glömma att de som besvarat enkäten är människor och att alla är olika och att allas upplevelser är unika.

Idag handlar mycket av det sociala arbetet om produktionstillverkning i form av att det konstant talas om kvalitet i det sociala arbetet. Att arbetssättet ser ut på detta sätt idag inom det sociala arbetet innebär att listor som generaliserar och förenklar komplexa situationer har tillkommit (Bornemark, 2018 s.64). Bornemark belyser att en snarare bör se icke-vetande som en positiv sak, inte någonting som bör fyllas eftersom att icke-vetande bidrar till nyfikenhet och utvecklingsmöjligheter. Bornemark nämner att det är likt som en ny relation där, till en början, vet inte personerna i relationen någonting om den andre utan de lär sig och utvecklar

relationen tillsammans under tidens gång (Bornemark, 2018 s.35). Försök till att generalisera människors anknytning genom en kvantitativ studie som vår är kanske alldeles förenklat för att kunna resultera i några användbara slutsatser. Att använda sig av exempelvis AAI¹⁶, som undersöker mer på djupet, kan då vara ett bättre sätt att mäta anknytning inom det sociala arbetets praktik, exempelvis vid utredningar som rör familjehemsplaceringar.

5.6 Slutsats

Det går inte att dra någon slutsats kring de frågeställningarna vi har ställt i denna studie. Vi har haft tillgång till för få respondentsvar för att kunna dra någon slutsats kring en eventuell samvariation mellan anknytningsstil gentemot föräldrafigur och gentemot partner när respondenter möts med det här undersökningsinstrumentet. Därav kan vi inte med tillräckligt stor signifikans dra en slutsats om det faktiskt finns en samvariation mellan ens anknytningsstil gentemot en föräldrafigur och ens partner. Nollhypotesen går inte att förkasta i denna studie. Vår urvalsgrupp går inte heller att generalisera på en generell population då den är begränsad till aktivt universitetsstudierande vid Lunds universitet.

Slutsatsen som vi kan dra är att det framarbetade självskattningsformuläret inte är tillförlitligt. På detta sätt blir det oerhört vanskligt att dra några som helst slutsatser om anknytningsstilar överlag, men ännu mer vanskligt att dra slutsatser om samvariationer mellan ens anknytningsstil gentemot en föräldrafigur och ens anknytningsstil gentemot en partner. Det kan dock ses som en implikation för det sociala arbetes praktik genom att visa på att det här sättet att mäta anknytning inte är det mest tillförlitliga för att undersöka folks anknytning. Som nämnts ovan kan då andra undersökningsinstrument som exempelvis AAI eventuellt vara ett bättre sätt att mäta anknytning, men detta är någonting som får forskas vidare om eftersom att det idag inte finns ett sätt att mäta anknytning som sägs vara bäst.

6 Avslutande diskussion

6.1 Metoddiskussion

Tabellerna presenterade ovan visar att det finns en viss spridning över respondenternas bakgrund. En större spridning är att föredra för att kunna applicera en slutsats gällande respondenternas bakgrunder samt för att kunna applicera någonting till en större population.

¹⁶ Från begreppslistan (se avsnitt 1.6): **AAI** - Adult Attachment Interview

Den låga svarsfrekvensen kan bidra till att det eventuellt finns missing-problem i studien. Detta innebär att om det endast inkommit svar från en viss typ av personer, från en viss typ av fakultet, i en viss typ av ålder är det inte möjligt att generalisera dessa svaren på en större population. Har bortfallet av inkomna svar en spridning av respondenter måste inte detta vara ett missing-problem. Dock har vi i vår studie ingen aning om hur många från de olika fakulteterna eller de olika åldrarna som har haft möjlighet att besvara enkäten. Således går det inte att garantera att ett missing-problem inte existerar. Om det existerar ett missing-problem i studien gör detta att det eventuellt kan bli ett bekymmer för den oberoende variabel i vidare analys av de inkomna enkätsvaren. Studien skulle kunna ha påverkats av att de flesta av respondenterna är yngre än 33 år, samt identifierar sig som olika kön och tillhör olika fakulteter. De med en högre ålder och större livserfarenhet kan vara ett missing-problem (se Thrane, 2019 s.160).

En av de största begränsningar med just enkäter är att de ofta innebär ett relativt stort bortfall om man jämför med intervjuer, då risken för skevhet och fel ökar om en inte kan påvisa att de som inte besvarar enkäten *inte* skiljer sig ifrån de respondenter som besvarar den. Det är dock mest sannolikt att det finns vissa skillnader mellan de som väljer att besvara enkäten och de som väljer att inte göra det, vilket påverkar stickprovet. Om det finns ett stort bortfall, ökar risker för skevheter i ens resultat. Vi ville få in minst 60-70% besvarade enkäter, vilket hade inneburit ett ”acceptabelt” bortfall (se Mangione 1995 s.60f, refererad i Bryman, 2018 s.290). Det innebär att vi borde ha fått in 210-245 enkäter. Dock fanns ingen garanti för detta på grund av bland annat tidsbegränsning. Vi har givetvis använt oss utav alla fullständigt besvarade enkäter, trots att vi endast fick in 17% av våra enkäter fullständigt besvarade.

Vi hade kunnat göra en kvalitativ studie istället där vi exempelvis hade använt oss av AAI. Då hade vi eventuellt kunna dra slutsatser eftersom vi hade haft kvalitativ data att presentera. Det har varit intressant att göra en sådan och jämföra med vår presenterade studie för att försöka se om anknytning verkar mätas bäst på kvalitativt sätt. Anknytning är trots allt något en individ upplever, vilket gör att det skulle vara intressant att undersöka samma frågeställningar på djupet. Med vår begränsade tid hade vi dock inte hunnit undersöka detta hos tillräckligt många personer för att kunna dra någon slutsats, vilket vi gärna ville. Därför gjorde vi en kvantitativ studie eftersom att en av styrkorna med just kvantitativ data är att det vid större datamängder blir lättare att hantera den. Detta plus att vi som sagt hade en kort

tidsram gjorde en kvantitativ studie mer relevant och intressant för våra frågeställningar. Datan blir dessutom lättare att hantera eftersom att datan är standardiserad och uttryckt i numerisk form. Datan kan lätt användas som grund för olika typer av beräkningar och statistiska analyser, och frågor om representativt blir viktiga att ha i åtanke, exempelvis att urvalet har gjorts på ett korrekt sätt samt att standardiserade tekniker har använts i skapandet av dataunderlaget (Lind, 2014 s.126). Detta innebär att svaren kan kodas redan när svaren registrerats, vilket förenklar sammanställningen och bearbetningen av svaren (Lind, 2014 s.128).

6.2 Diskussion

Som nämnt ovan kan vi inte dra någon slutsats kring våra frågeställningar, vilket skulle kunna bli ett argument för att mer forskning på detta ämne behövs. I tabell 10 kan vi se att majoriteten av respondenterna inte var bekanta med anknytningsteorin sedan tidigare, vilket skulle vara intressant att analysera vidare för att se om det på något sätt påverkar att majoriteten av våra respondenter kategoriserades som desorganiserat anknutna. Att den främst framkommande anknytningsstilen i vår studie var den desorganiserade anknytningsstilen, som rent statistiskt sätt har minst antal anknutna barn i Sverige (ca 15%) (Lagerblad, 2008), är då motsägelsefullt. Lagerblads artikel är från 2008, vilket innebär att en del av barnen från författarens statistik förmodligen har vuxit upp och idag är vuxna. Detta skulle kunna innebära att anknytningsstilen en har i barndomen faktiskt inte följer med en upp i vuxenlivet.

Majoriteten av våra respondenter hamnade i kategorin desorganiserad anknytning, och därmed skulle detta ytterligare kunna visa på att vår nollhypotes inte går att förkasta. Det är dock ingenting som vi kan uttala oss om, men det är en intressant tanke som skulle kunna forskas vidare på. Det är också viktigt att ha i åtanke att dagens statistik gällande barns anknytning i Sverige kan se annorlunda ut jämfört med statistiken från 2008. Att vi inte fick in tillräckligt med respondenter för att dra några slutsatser påverkar vår studies reliabilitet och validitet. För att få fler respondenter hade vi kunnat gå till fysiska miljöer och ha en utskrivna enkäten att dela ut. Hade vi gjort på detta sätt hade vi kanske fått in fler enkäter om folk är mer benägna att fylla i på plats. Många tycker kanske att det är störigt att få massa mail från andra studenter om att delta i deras studier, men hade en stått framför personen kanske en hade känt sig mer intresserad eller ”tvingad” och på så sätt resulterat i fler respondenter. Vi

tänkte dock motsatsen, att personer skulle vara mer benägna att svara på just webbenkäter eftersom att de då kan göra det vart de vill, när de vill och om inget annat, som tidsfördriv.

Vi kan inte säga någonting med vår studie mer än att det skulle behövas mer forskning kring undersökningsinstrumentet vi har använt oss utav för att kunna dra någon slutsats överhuvudtaget. Det är någonting med undersökningsinstrumentet som inte fungerar då det drabbar validitet och reliabilitet. Eftersom att RAAS redan är ett färdigt formulär hade vi inte stora möjlighet att påverka vilka frågor som ställs utan att riskera att validiteten och reliabiliteten blir påverkad. Detta innebär att om vissa frågor upplevdes som konstiga eller svåra att förstå så har vi inte kunnat göra någon ändring eftersom att det då hade påverkat kodningen. Vi har översatt formulären först från engelska till svenska, vilket skulle kunna innebära en viss förändring. Vi har också ändrat om från en generell person till att handla om föräldrafigur respektive partner. Detta skulle dock kunna påverka formulärets reliabilitet och validitet. Kanske är det just att vi ändrade RAAS genom att specificera det till att handla om specifikt föräldrafigur i första delen och sedan ha samma frågor igen fast om specifikt partner som gjorde att studien inte kunde generera några slutsatser? Det hade då varit intressant att göra samma studie igen utan att ändra självskattningsformuläret på det sätt vi gjorde för att kunna jämföra våra resultat med en slags ”kontrollgrupp” som då fick använda originalet.

Att komma ihåg att det kan skilja sig mellan anknytningsupplevelser som ägt rum tidigare och hur dessa representeras i nuet är viktigt (Domingo & Chambliss, 1998 s.4). Detta skulle kunna kopplas till systemteorins begrepp om konstans och variation, som nämnts ovan, då ny information och nya mönster kan skapas av att bryta upp den förutsägbara och säkra ordningen (Öquist, 2008 ss.21-22). Alltså skulle en kunna säga att hur en representerar tidigare erfarenheter i nutid påverkas till att eventuellt skilja sig från hur det faktiskt var till hur en upplever det i nuet. Detta på sin tur skulle kunna påverka hur en person svarar på frågor om anknytning. Det kan då vara svårt för oss att veta hur våra respondenter har tänkt när de ha besvarat enkäten. Enligt Hedin kan det vara svårt att veta vad som egentligen påverkar vad i korrelationsstudier. Det finns en risk att resultaten misstolkas och analyserats fel (Hedin, 2018 s.125).

Knudson-Martins (2012) studie är intressant eftersom att den belyser de olika aspekterna och förutsättningar av makt och kön som finns i olika typer av förhållande. Studien belyser dessutom att kulturella skillnader finns. Då det finns internationella studenter

vid Lunds universitet skulle detta kunna påverka hur de har svarat om vi har fått svar från internationella studenter. Där är 15 stycken som har besvarat den engelska versionen. Kulturella skillnader skulle då kunna vara en förklaring till varför så många kategoriserades in i desorganiserad anknytning.

Att respondenterna primärt var under 34 år (se tabell 2) skulle eventuellt bero på att det kanske finns fler studenter på Lunds universitet i åldrarna 18-33. Detta skulle också kunna förklaras av att vi inte vet om vi har fått en jämn spridning mailadresser från Ladok Support. Majoriteten av våra respondenter svarade att de kom från medicinska fakulteten (25.5%), Lunds Tekniska Högskola (23.7%) och Samhällsvetenskapliga fakulteten (18.6%) (se tabell 1). Utav våra respondenter var majoriteten kvinnor (69.5%) (se tabell 3). En förklaring till dessa skulle kunna vara, precis som vi har nämnt ovan, att vi kanske har fått tag i flest mailadresser från dessa fakulteter. Ladok support gav oss adresserna så vi har ingen aning om ifall spridningen är jämn eller inte. Det är dessutom inte heller alla som vi skickade enkäten till som ville svara på den, vilket också påverkar våra resultat. Alltså kan bortfall också vara en anledning till spridningen hos våra respondenter.

Vi vet inte våra respondenters relationsstatus utan endast vem de tänkt på när de besvarat enkäten (nuvarande, ex-, eller fiktiv partner). Vi vet inte heller om de är i en relation men har tänkt på en tidigare relation. Har en respondent tänkt på en tidigare partner skulle detta kunna förklara varför respondenten klassades som att ha en desorganiserad anknytning eller någon form av otrygg anknytning till den partnern. Har ett förhållande tagit slut fanns där med stor sannolikhet brister i det förhållandet som kan ha påverkar respondentens sätt att svara på enkätfrågorna. Det hade varit lärorikt att studera vidare personers historik av partnerförhållanden för att se om där skulle finnas någon samvariation mellan anknytningsstilen gentemot de partners en person har haft. Skulle de te sig lika skulle det innebära att en tenderar att ha liknande anknytningsmönster över tid. Dock är detta ingenting vi kan uttala oss om utifrån vår studie eftersom att vi inte har undersökt detta.

Det skulle vara intressant om framtida forskning undersöker hur kunskap om anknytningsteorin påverkar ens svar i självskattningformulär om just anknytning. Om en har kunskap sedan tidigare kanske en är mer benägen att svara på det sättet en *vill* vara istället för hur en faktiskt är. Det skulle då kunna leda till felaktiga resultat. Att också undersöka hur makt, kön och kulturella skillnader påverkar detta är relevant för socialt arbete eftersom att

detta skulle kunna bidra till bättre förståelse för hur människor bildar och upplever relationer. Därmed skulle en som socialarbetare ha möjlighet att kunna bygga upp en starkare relation till sin klient eftersom att en då, genom att veta sin klients anknytningsstil, kan matcha klientens behov utifrån den anknytningsstil klienten ter sig ha. Icke-vetandet som Bornemark (2018 s.35) nämner skulle skapa möjlighet för utveckling och nyfikenhet är kanske vitala delar i det sociala arbetet då en socialarbetare kan ha nytta av att inte generalisera och förenkla människors upplevelser och erfarenheter. Att veta att parter inte kan veta allt om varandra utan behöver utveckla och lära sig om den andre över tid är någonting som vi tänker kan gynna en socialarbetare att utveckla tålamod till en klient. Således anser vi att det saknas forskning kring hur och om anknytningsstilar samvarierar i olika delar av livet, och därmed behövs det mer studier kring detta ämne.

7 Referenslista

Adamczyk, K. & Bookwala, J. (2013) Adult Attachment and Single vs. Partnered Relationship Status in Polish University Students, *Psihologijske teme / Psychological Topics*, 22(3), ss. 481–500. <https://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=a9h&AN=92964522&site=eds-live&scope=site> [Hämtad 2019-12-18]

Alamaa, H. & Bluhme, M. (2010) *Har aktuell utveckling inom anknytningsteorin relevans för socialt arbete?*. Kandidatuppsats, Ersta Sköndal Högskola. <http://esh.diva-portal.org/smash/get/diva2:344574/FULLTEXT01.pdf> [Hämtad 2019-11-28]

Bornemark, J. (2018) *Det omätbaras renässans - en uppgörelse med pedanternas världsherravälde*. Upplaga: 3. Stockholm: Volante

Bryman, A (2011). *Samhällsvetenskapliga metoder*. Upplaga: 2. Stockholm: Liber AB

Bryman, A (2018). *Samhällsvetenskapliga metoder*. Upplaga: 3 Stockholm: Liber AB

Collins, N. (2008). *Adult Attachment Scale*. Psychological & Brain Sciences - University of California, Santa Barbara. https://labs.psych.ucsb.edu/collins/nancy/UCSB_Close_Relationships_Lab/Resources_files/Adult%20Attachment%20Scale.doc [Hämtad 2019-11-07]

Crowell, J. (1994) Bowlby's Theory Grown Up: The Role of Attachment in Adult Love Relationships. *Psychological Inquiry* (5:1), p31. 4p. DOI: 10.1207/s15327965pli0501_4

Crowell, J., Fraley, R. C., & Shaver, P. (2008). Measures of individual differences in adolescent and adult attachment. In J. Cassidy & P. R. Shaver (Eds.), *Handbook of attachment: Theory, research, and clinical applications* (2nd Edition) (ss. 599-634). New York: Guilford Press.

Davila, J & Cobb, R. (2004) Predictors of Change in Adult Attachment Security I Rholes, W. Steven, Simpson Jeffrey A (red.). *Adult Attachment: Theory, Research and Clinical Implications*. New York: The Guilford Press. ss. 133-154

Domingo, M. & Chambliss, C. (1998) *Concurrent Validity of the Adult Attachment Scale and the Adolescent Relationship Questionnaire*. <https://search-ebscohost-com.ludwig.lub.lu.se/login.aspx?direct=true&db=eric&AN=ED416226&site=eds-live&scope=site> [Hämtad: 2019-12-18]

Firsick, D. (2016). *The Influence of Attachment and Career Calling on Career Decision Self-Efficacy, College Adjustment, and Life Satisfaction in Undergraduate Students*. Diss., University of Northern Colorado.

Fraley, C. & Brumbaugh, C. (2004) A Dynamical Systems Approach to Conceptualizing and Studying Stability and Change in Attachment Security. I Rholes, W. Steven, Simpson Jeffrey A (red.); *Adult Attachment: Theory, Research and Clinical Implications*. New York: The Guilford Press. ss. 86-132

Fraley, C & Hudson, N. (2017). The development of attachment styles. I Specht, Jule; *Personality Development Across the Lifespan*. Storbritannien: Academic Press

Hazan, C & Shaver, P. (1987). Romantic love conceptualized as an attachment process. *Journal of Personality and Social Psychology* (52:3) ss511-524. University of Denver. USA: American Psychological Association. DOI: 10.1037/0022-3514.52.3.511

Hazan, C & Shaver, P. (1994). Attachment as an Organizational Framework for Research on Close Relationships. *Psychological Inquiry* 5 (1): ss1-22. <https://www.jstor.org/stable/1449075> [Hämtad 2019-12-28]

Hedin, I. (2018). *Tankar, känslor och beteenden - psykologi 2a och 2b*. Malmö: Gleerups Utbildning AB.

Hendrick, C & Hendrick, S. (1994) Attachment Theory and Close Adult Relationships. *Psychological Inquiry* (5:1), s38. 4p. DOI: 10.1207/s15327965pli0501_6

Howe, D. (1995) *Attachment Theory for Social Work Practice*. Basingstoke: Macmillan.

Knudson-Martin, C. (2012) Attachment in Adult relationships: A feminist perspective. *Journal of Family Theory & Review* (4:4), ss299-305. 7s. DOI: 10.1111/j.1756-2589.2012.00141.x

Lag (2003:460) om etikprövning av forskning som avser människor

Lagerblad, A. (2008) Tryggare kan barnen vara. *Svenska Dagbladet*. 11 mars. <https://www.svd.se/tryggare-kan-barnen-vara> [Hämtad 2019-12-27].

Nationalencyklopedin (u.å). *anknytning*. NE Nationalencyklopedin AB. <https://www-ne-se.ludwig.lub.lu.se/uppslagsverk/encyklopedi/lang/anknytning> [Hämtad 2019-11-19]

Nationalencyklopedin (u.å). *systemteori*. NE Nationalencyklopedin AB. <https://www-ne-se.ludwig.lub.lu.se/uppslagsverk/encyklopedi/l%C3%A5ng/systemteori> [Hämtad 2019-11-19]

Nilsson, B. (2007). *Nära relationer*. Malmö: Liber AB

Rholes, W., & Simpson J. (2004) Attachment Theory: Basic concepts and Contemporary Questions. I Rholes, W. Steven, Simpson Jeffrey A (red.). *Adult Attachment: Theory, Research and Clinical Implications*. New York: The Guilford Press. ss. 3-14.

Rothbaum, F, Rosen, K, Ujiie, T & Uchida, N. (2002). Family systems theory, attachment theory and culture. *Family Process*, vol. 41, nr. 3, ss. 328–350. <https://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=psyh&AN=2002-06072-003&site=eds-live&scope=site> [Hämtad 2019-12-02]

Rusz, E. (2009). *De sex viktigaste koderna för ett bättre relations- och sexliv - från evolution till hållbar relation*. Stockholm: Norstedts.

Santona, A., De Cesare, P., Tognasso, G., De Franceschi, M & Sciandra, A., (2019). The Mediating Role of Romantic Attachment in the Relationship Between Attachment to Parents and Aggression. *Frontiers in Psychology* (10): artikel 1824. DOI: 10.3389/fpsyg.2019.01824

Socialstyrelsen (2018) *Grundbok i BBIC- Barns behov i centrum*. 2:a upplagan. Falun: Tryckeri AB

Teixeira, R. C. R., Piccoli Ferreira, J. H. B. & Howat-Rodrigues, A. B. C. (2019) Collins and Read Revised Adult Attachment Scale (RAAS) validity evidences. *PSICO*, 50(2), ss. 1–11. doi: 10.15448/1980-8623.2019.2.29567

Thrane, C. (2019). *Kvantitativ metod - En praktiskt introduktion*. Lund: studentlitteratur AB

Wu, W., Zhang, W., & Liu, X. (2004). The reliability and validity of Adult Attachment Scale (AAS–1996 revised version): A report on its application in China. *Journal of Sichuan University*, **35**, 536– 538

Öquist, O. (2018). *Systemteori i praktiken - Konsten att lösa problem och nå resultat*. 4:e upplagan. Stockholm: Gothia Fortbildning AB

8 Bilagor

Här nedan följer de bifogade bilagorna som vi hänvisar till i löpande text.

8.1 Mail kopia av utskicket

(English below)

Hej!

Vi är två studenter som går sjätte terminen på socionomprogrammet vid Lunds universitet. Vi håller nu på med vår kandidatuppsats. Vi vänder oss till dig som studerar vid Lunds universitet eftersom att vi hoppas på att du vill ställa upp och besvara vår enkät. Enkäten är självklart frivillig att fylla i och helt anonym. Enkäten tar ca 5-10 minuter att besvara. Mer information om enkäten finns i länken nedan.

Vi vill i förväg tacka för din medverkan.

Länk till enkäten och mer information om den: <https://sUNET.artologik.net/lu/Survey/26593>

Vem är vi?

Uppsatsförfattare: Cecilia Sjöberg Svensson (ce8320sv-s@student.lu.se) och

Sophie Söderberg (so7176so-s@student.lu.se)

Handledare: Mikael Bengtsson (mikael.bengtsson@soch.lu.se)

English:

Hello!

We are two students attending the sixth semester of the social work program at Lund University, and we are currently writing our bachelor thesis. We are reaching out to you as a student at Lund University. The survey is, of course, optional and completely anonymous. The survey takes about 5-10 minutes to answer. Click the link below for more information about the survey.

We would like to thank you in advance for your participation.

Link to the survey and more information about it: <https://sUNET.artologik.net/lu/Survey/26592>

Who are we?

Essay authors: Cecilia Sjöberg Svensson (ce8320sv-s@student.lu.se) and

Sophie Söderberg (so7176so-s@student.lu.se)

Supervisor: Mikael Bengtsson (mikael.bengtsson@soch.lu.se)

8.2 Enkät på svenska

LUND
UNIVERSITY

Första delen av enkäten består av tre bakgrundsfrågor om dig.

Andra delen består av påståenden som handlar om din relation till den person du anser vara din primära anknytningssperson.

Tredje delen består av påståenden som handlar om din relation till din partner (nuvarande, ex, fiktiv).

Fjärde och sista delen består av en enda fråga där vi vill veta om har kunskap om anknytningsteorin sedan tidigare.

Del 1: Bakgrundsfrågor om dig

Här ber vi dig svara på tre frågor som handlar om dig.

Markera endast **ett** svar.

1. Vilken är din ålder?

- 18-25
- 26-33
- 34-41
- 42-49
- 50-57
- Annat/vill ej ange

2. Vilket kön identifierar du dig som?

- Kvinna
- Man
- Annat/vill ej ange

3. Vilken fakultet studerar du vid?

- Ekonomihögskolan
- Humanistiska och teologiska fakulteterna
- Juridiska fakulteten
- Konstnärliga fakulteten
- Lunds tekniska högskola – LTH
- Medicinska fakulteten
- Naturvetenskapliga fakulteten
- Samhällsvetenskapliga fakulteten
- Annan/ vill ej ange

Del 2: Anknypningsstil gentemot din föräldrafigur

Här ber vi dig ta ställning till påståenden som handlar om din relation till den person du anser vara din primära anknypningsperson. När vi säger *föräldrafigur* menar vi antingen en förälder (biologiskt/adoptiv), annan vårdnadshavare eller annan vuxen som har haft en betydelsefull roll i din uppväxt.

Vi vill att du ska tänka på **en och samma** person under denna del. Markera endast **ett** svar per påstående.

Markera endast **ett** svar.

4. Jag tycker att det är relativt enkelt att komma nära min föräldrafigur.

Tar helt avstånd	Tar delvis avstånd	Tar varken avstånd eller instämmer	Instämmer delvis	Instämmer helt
☐	☐	☐	☐	☐

5. Jag har svårt att tillåta mig att vara beroende av min föräldrafigur.

Tar helt avstånd	Tar delvis avstånd	Tar varken avstånd eller instämmer	Instämmer delvis	Instämmer helt
☐	☐	☐	☐	☐

6. Jag oroar mig ofta för att min föräldrafigur inte riktigt älskar mig.

Tar helt avstånd	Tar delvis avstånd	Tar varken avstånd eller instämmer	Instämmer delvis	Instämmer helt
☐	☐	☐	☐	☐

7. Jag tycker att min föräldrafigur är ovillig att komma/vara så nära jag skulle vilja.

Tar helt avstånd	Tar delvis avstånd	Tar varken avstånd eller instämmer	Instämmer delvis	Instämmer helt
☐	☐	☐	☐	☐

8. Jag är bekväm med att vara beroende av min föräldrafigur.

Tar helt avstånd	Tar delvis avstånd	Tar varken avstånd eller instämmer	Instämmer delvis	Instämmer helt
☐	☐	☐	☐	☐

9. Jag oroar mig inte för att min föräldrafigur kommer/är för nära mig.

Tar helt avstånd	Tar delvis avstånd	Tar varken avstånd eller instämmer	instämmer delvis	Instämmer helt
☐	☐	☐	☐	☐

10. Jag tycker att min föräldrafigur aldrig är där när jag behöver hen.

Tar helt avstånd	Tar delvis avstånd	Tar varken avstånd eller instämmer	Instämmer delvis	Instämmer helt
☐	☐	☐	☐	☐

11. Jag är lite obekvämt med att vara nära min föräldrafigur.

Tar helt avstånd	Tar delvis avstånd	Tar varken avstånd eller instämmer	Instämmer delvis	Instämmer helt
☐	☐	☐	☐	☐

12. Jag oroar mig ofta för att min föräldrafigur inte kommer vilja stanna hos mig.

Tar helt avstånd	Tar delvis avstånd	Tar varken avstånd eller instämmer	Instämmer delvis	Instämmer helt
☐	☐	☐	☐	☐

13. När jag visar mina känslor för min föräldrafigur är jag rädd att hen inte kommer att känna detsamma för mig.

Tar helt avstånd	Tar delvis avstånd	Tar varken avstånd eller instämmer	Instämmer delvis	Instämmer helt
☐	☐	☐	☐	☐

14. Jag undrar ofta om min föräldrafigur verkligen bryr sig om mig.

Tar helt avstånd	Tar delvis avstånd	Tar varken avstånd eller instämmer	Instämmer delvis	Instämmer helt
☐	☐	☐	☐	☐

15. Jag är bekväm att med att utveckla/ha en nära relation med min föräldrafigur.

Tar helt avstånd	Tar delvis avstånd	Tar varken avstånd eller instämmer	Instämmer delvis	Instämmer helt
☐	☐	☐	☐	☐

16. Jag är obekvämt när min föräldrafigur kommer för känslomässigt nära mig.

Tar helt avstånd	Tar delvis avstånd	Tar varken avstånd eller instämmer	Instämmer delvis	Instämmer helt
☐	☐	☐	☐	☐

17. Jag vet att min föräldrafigur kommer att vara där när jag behöver hen.

Tar helt avstånd	Tar delvis avstånd	Tar varken avstånd eller instämmer	Instämmer delvis	Instämmer helt
☐	☐	☐	☐	☐

18. Jag vill vara/komma nära min föräldrafigur, men jag är orolig för att bli sårad.

Tar helt avstånd	Tar delvis avstånd	Tar varken avstånd eller instämmer	Instämmer delvis	Instämmer helt
☐	☐	☐	☐	☐

19. Jag har svårt att lita helt på min föräldrafigur.

Tar helt avstånd	Tar delvis avstånd	Tar varken avstånd eller instämmer	Instämmer delvis	Instämmer helt
☐	☐	☐	☐	☐

20. Min föräldrafigur vill ofta att jag ska vara känslomässig närmare hen än jag känner mig bekväm att vara.

Tar helt avstånd	Tar delvis avstånd	Tar varken avstånd eller instämmer	Instämmer delvis	Instämmer helt
☐	☐	☐	☐	☐

21. Jag är inte säker på att jag alltid kan lita på att min föräldrafigur är där när jag behöver hen.

Tar helt avstånd	Tar delvis avstånd	Tar varken avstånd eller instämmer	Instämmer delvis	Instämmer helt
☐	☐	☐	☐	☐

22. Vem har tänkt på när du har tagit ställning till påståendena?

- Förälder (biologisk/adoptiv)
- Annan viktig person

Del 3: Anknyningsstil gentemot din partner

Här ber vi dig ta ställning till påståenden som handlar om din relation till din partner. Om du inte har en partner just nu, svara utifrån ett tidigare förhållande. Har du inte varit i något förhållande, svara vad du tror hade passat in på dig i ett framtida förhållande.

Vi vill att du ska tänka på **en och samma** person under denna del. Markera endast **ett** svar per påstående.

Markera endast **ett** svar.

23. Jag tycker att det är relativt enkelt att komma nära partner.

Tar helt avstånd	Tar delvis avstånd	Tar varken avstånd eller instämmer	Instämmer delvis	Instämmer helt
☐	☐	☐	☐	☐

24. Jag har svårt att tillåta mig att vara beroende av min partner.

Tar helt avstånd	Tar delvis avstånd	Tar varken avstånd eller instämmer	Instämmer delvis	Instämmer helt
☐	☐	☐	☐	☐

25. Jag oroar mig ofta för att min partner inte riktigt älskar mig.

Tar helt avstånd	Tar delvis avstånd	Tar varken avstånd eller instämmer	Instämmer delvis	Instämmer helt
☐	☐	☐	☐	☐

26. Jag tycker att min partner är ovilliga att komma/vara så nära jag skulle vilja.

Tar helt avstånd	Tar delvis avstånd	Tar varken avstånd eller instämmer	Instämmer delvis	Instämmer helt
☐	☐	☐	☐	☐

27. Jag är bekväm med att vara beroende av min partner.

Tar helt avstånd	Tar delvis avstånd	Tar varken avstånd eller instämmer	Instämmer delvis	Instämmer helt
☐	☐	☐	☐	☐

28. Jag oroar mig inte för att min partner kommer/är för nära mig.

Tar helt avstånd	Tar delvis avstånd	Tar varken avstånd eller instämmer	Instämmer delvis	Instämmer helt
☐	☐	☐	☐	☐

29. Jag tycker att min partner aldrig är där när jag behöver hen.

Tar helt avstånd	Tar delvis avstånd	Tar varken avstånd eller instämmer	Instämmer delvis	Instämmer helt
☐	☐	☐	☐	☐

30. Jag är lite obekvämt med att vara nära min partner.

Tar helt avstånd	Tar delvis avstånd	Tar varken avstånd eller instämmer	Instämmer delvis	Instämmer helt
☐	☐	☐	☐	☐

31. Jag oroar mig ofta för att min partner inte kommer vilja stanna hos mig.

Tar helt avstånd	Tar delvis avstånd	Tar varken avstånd eller instämmer	Instämmer delvis	Instämmer helt
☐	☐	☐	☐	☐

32. När jag visar mina känslor för min partner är jag rädd att hen inte kommer att känna detsamma för mig.

Tar helt avstånd	Tar delvis avstånd	Tar varken avstånd eller instämmer	Instämmer delvis	Instämmer helt
☐	☐	☐	☐	☐

33. Jag undrar ofta om min partner verkligen bryr sig om mig.

Tar helt avstånd	Tar delvis avstånd	Tar varken avstånd eller instämmer	Instämmer delvis	Instämmer helt
☐	☐	☐	☐	☐

34. Jag är bekväm att med att utveckla/ha en nära relation med min partner.

Tar helt avstånd	Tar delvis avstånd	Tar varken avstånd eller instämmer	Instämmer delvis	Instämmer helt
☐	☐	☐	☐	☐

35. Jag är obekvämt när min partner kommer för känslomässigt nära mig.

Tar helt avstånd	Tar delvis avstånd	Tar varken avstånd eller instämmer	Instämmer delvis	Instämmer helt
☐	☐	☐	☐	☐

36. Jag vet att min partner kommer att vara där när jag behöver hen.

Tar helt avstånd	Tar delvis avstånd	Tar varken avstånd eller instämmer	Instämmer delvis	Instämmer helt
☐	☐	☐	☐	☐

29. Jag tycker att min partner aldrig är där när jag behöver hen.

Tar helt avstånd	Tar delvis avstånd	Tar varken avstånd eller instämmer	Instämmer delvis	Instämmer helt
☐	☐	☐	☐	☐

30. Jag är lite obekväm med att vara nära min partner.

Tar helt avstånd	Tar delvis avstånd	Tar varken avstånd eller instämmer	Instämmer delvis	Instämmer helt
☐	☐	☐	☐	☐

31. Jag oroar mig ofta för att min partner inte kommer vilja stanna hos mig.

Tar helt avstånd	Tar delvis avstånd	Tar varken avstånd eller instämmer	Instämmer delvis	Instämmer helt
☐	☐	☐	☐	☐

32. När jag visar mina känslor för min partner är jag rädd att hen inte kommer att känna detsamma för mig.

Tar helt avstånd	Tar delvis avstånd	Tar varken avstånd eller instämmer	Instämmer delvis	Instämmer helt
☐	☐	☐	☐	☐

33. Jag undrar ofta om min partner verkligen bryr sig om mig.

Tar helt avstånd	Tar delvis avstånd	Tar varken avstånd eller instämmer	Instämmer delvis	Instämmer helt
☐	☐	☐	☐	☐

34. Jag är bekväm att med att utveckla/ha en nära relation med min partner.

Tar helt avstånd	Tar delvis avstånd	Tar varken avstånd eller instämmer	Instämmer delvis	Instämmer helt
☐	☐	☐	☐	☐

35. Jag är obekväm när min partner kommer för känslomässigt nära mig.

Tar helt avstånd	Tar delvis avstånd	Tar varken avstånd eller instämmer	Instämmer delvis	Instämmer helt
☐	☐	☐	☐	☐

36. Jag vet att min partner kommer att vara där när jag behöver hen.

Tar helt avstånd	Tar delvis avstånd	Tar varken avstånd eller instämmer	Instämmer delvis	Instämmer helt
☐	☐	☐	☐	☐

37. Jag vill vara/komma nära min partner, men jag är orolig för att bli sårad.

Tar helt avstånd	Tar delvis avstånd	Tar varken avstånd eller instämmer	Instämmer delvis	Instämmer helt
☐	☐	☐	☐	☐

38. Jag har svårt att lita helt på min partner.

Tar helt avstånd	Tar delvis avstånd	Tar varken avstånd eller instämmer	Instämmer delvis	Instämmer helt
☐	☐	☐	☐	☐

39. Min partner vill ofta att jag ska vara känslomässig närmare hen än jag känner mig bekväm att vara.

Tar helt avstånd	Tar delvis avstånd	Tar varken avstånd eller instämmer	Instämmer delvis	Instämmer helt
☐	☐	☐	☐	☐

40. Jag är inte säker på att jag alltid kan lita på att min partner alltid är där när jag behöver hen.

Tar helt avstånd	Tar delvis avstånd	Tar varken avstånd eller instämmer	Instämmer delvis	Instämmer helt
☐	☐	☐	☐	☐

41. Vem har tänkt på när du har tagit ställning till påståendena?

- Nuvarande partner
- Ex-partner
- Fiktiv partner

Sista frågan!

Nu är det dags för sista frågan, vi vill återigen tacka för din medverkan.

Markera endast ett svar.

42. I vilken utsträckning är du bekant med anknytningsteorin sedan tidigare?

Inte alls bekant	Delvis bekant	Mycket bekant
☐	☐	☐

8.3 Enkät på engelska

The first part of the survey consists of three background questions about you.

The second part consists of statements that are about your relationship with the person you consider to be your primary attachment person.

The third part consists of statements about your relationship with your partner (current, ex, fictitious).

The fourth and final part consists of one single question where we want to know if you previously have knowledge about the attachment theory.

Part 1: Background information about you

Here we ask you to answer three questions about yourself.

Mark only **one** answer

1. How old are you?

- 18-25
- 26-33
- 34-41
- 42-49
- 50-57
- Other/no answer

2. What gender do you identify with?

- Female
- Male
- Other/no answer

7. I find that my parental figure is reluctant to get as close as I would like.

	I completely disagree	I partly disagree	I neither disagree or agree	I partly agree	I completely agree
	☐	☐	☐	☐	☐

8. I am comfortable depending on my parental figure.

	I completely disagree	I partly disagree	I neither disagree or agree	I partly agree	I completely agree
	☐	☐	☐	☐	☐

9. I don't worry about my parental figure getting/being too close to me.

	I completely disagree	I partly disagree	I neither disagree or agree	I partly agree	I completely agree
	☐	☐	☐	☐	☐

10. I find that my parental figure is never there when I need them.

	I completely disagree	I partly disagree	I neither disagree or agree	I partly agree	I completely agree
	☐	☐	☐	☐	☐

11. I am somewhat uncomfortable being close to my parental figure.

	I completely disagree	I partly disagree	I neither disagree or agree	I partly agree	I completely agree
	☐	☐	☐	☐	☐

12. I often worry that my parental figure won't want to stay with me.

	I completely disagree	I partly disagree	I neither disagree or agree	I partly agree	I completely agree
	☐	☐	☐	☐	☐

13. When I show my feelings for my parental figure, I'm afraid they will not feel the same about me.

	I completely disagree	I partly disagree	I neither disagree or agree	I partly agree	I completely agree
	☐	☐	☐	☐	☐

14. I often wonder whether my parental figure really cares about me.

	I completely disagree	I partly disagree	I neither disagree or agree	I partly agree	I completely agree
	☐	☐	☐	☐	☐

3. Which faculty do you belong to?

- School of Economics and Management
- Faculty of Engineering
- Faculty of Fine & Performing Arts
- Faculties of Humanities and Theology
- Faculty of Law
- Faculty of Medicine
- Faculty of Science
- Faculty of Social Sciences

Part 2: Attachment style - your parental figure

Here we ask you to make statements about your relationship with the person you consider to be your primary attachment person, ie a parent, guardian or other adult who has played a significant role in your upbringing.

We want you to think of **one** person only whilst answering the questions in this part. Mark only **one** answer per statement.

Mark only **one** answer.

4. I find it relatively easy to get close to my parental figure.

I completely disagree	I partly disagree	I neither disagree or agree	I partly agree	I completely agree
☐	☐	☐	☐	☐

5. I find it difficult to allow myself to depend on my parental figure.

I completely disagree	I partly disagree	I neither disagree or agree	I partly agree	I completely agree
☐	☐	☐	☐	☐

6. I often worry that my parental figure doesn't really love me.

I completely disagree	I partly disagree	I neither disagree or agree	I partly agree	I completely agree
☐	☐	☐	☐	☐

15. I am comfortable developing/having a close relationship with my parental figure.

	I completely disagree	I partly disagree	I neither disagree or agree	I partly agree	I completely agree
	☐	☐	☐	☐	☐

16. I am uncomfortable when my parental figure gets too emotionally close to me.

	I completely disagree	I partly disagree	I neither disagree or agree	I partly agree	I completely agree
	☐	☐	☐	☐	☐

17. I know that my parental figure will be there when I need them.

	I completely disagree	I partly disagree	I neither disagree or agree	I partly agree	I completely agree
	☐	☐	☐	☐	☐

18. I want to get/be close to my parental figure, but I worry about being hurt.

	I completely disagree	I partly disagree	I neither disagree or agree	I partly agree	I completely agree
	☐	☐	☐	☐	☐

19. I find it difficult to trust my parental figure completely.

	I completely disagree	I partly disagree	I neither disagree or agree	I partly agree	I completely agree
	☐	☐	☐	☐	☐

20. My parental figure often wants me to be emotionally closer than I feel comfortable being.

	I completely disagree	I partly disagree	I neither disagree or agree	I partly agree	I completely agree
	☐	☐	☐	☐	☐

21. I'm not sure that I can always depend on my parent figure to always be there when I need them.

	I completely disagree	I partly disagree	I neither disagree or agree	I partly agree	I completely agree
	☐	☐	☐	☐	☐

22. With whom in mind have you answered these statements?

- Parent (biological/adoptive)
- Other important person

Part 3: Attachment style - your partner

Here we ask you to make statements about your relationship with your partner. If you do not have a partner right now, think of a previous relationship. If you have not been in any relationship, answer what you think will apply to you in a future relationship.

We want you to think of **one** person only whilst answering the questions in this part. Mark only **one** answer per statement.

Mark only **one** answer.

23. I find it relatively easy to get close to partner.

I completely disagree	I partly disagree	I neither disagree or agree	I partly agree	I completely agree
☐	☐	☐	☐	☐

24. I find it difficult to allow myself to depend on my partner.

I completely disagree	I partly disagree	I neither disagree or agree	I partly agree	I completely agree
☐	☐	☐	☐	☐

25. I often worry that my partner doesn't really love me.

I completely disagree	I partly disagree	I neither disagree or agree	I partly agree	I completely agree
☐	☐	☐	☐	☐

26. I find that my partner is reluctant to get as close as I would like.

I completely disagree	I partly disagree	I neither disagree or agree	I partly agree	I completely agree
☐	☐	☐	☐	☐

27. I am comfortable depending on my partner.

I completely disagree	I partly disagree	I neither disagree or agree	I partly agree	I completely agree
☐	☐	☐	☐	☐

28. I don't worry about my partner getting/being too close to me.

I completely disagree	I partly disagree	I neither disagree or agree	I partly agree	I completely agree
☐	☐	☐	☐	☐

29. I find that my partner is never there when I need them.

I completely disagree	I partly disagree	I neither disagree or agree	I partly agree	I completely agree
☐	☐	☐	☐	☐

30. I am somewhat uncomfortable being close to my partner.

I completely disagree	I partly disagree	I neither disagree or agree	I partly agree	I completely agree
☐	☐	☐	☐	☐

31. I often worry that my partner won't want to stay with me.

I completely disagree	I partly disagree	I neither disagree or agree	I partly agree	I completely agree
☐	☐	☐	☐	☐

32. When I show my feelings for my partner, I'm afraid they will not feel the same about me.

I completely disagree	I partly disagree	I neither disagree or agree	I partly agree	I completely agree
☐	☐	☐	☐	☐

33. I often wonder whether my partner really cares about me.

I completely disagree	I partly disagree	I neither disagree or agree	I partly agree	I completely agree
☐	☐	☐	☐	☐

34. I am comfortable developing/having a close relationship with my partner.

I completely disagree	I partly disagree	I neither disagree or agree	I partly agree	I completely agree
☐	☐	☐	☐	☐

35. I am uncomfortable when my partner gets too emotionally close to me.

I completely disagree	I partly disagree	I neither disagree or agree	I partly agree	I completely agree
☐	☐	☐	☐	☐

36. I know that my partner will be there when I need them.

I completely disagree	I partly disagree	I neither disagree or agree	I partly agree	I completely agree
☐	☐	☐	☐	☐

29. I find that my partner is never there when I need them.

	I completely disagree	I partly disagree	I neither disagree or agree	I partly agree	I completely agree
	☐	☐	☐	☐	☐

30. I am somewhat uncomfortable being close to my partner.

	I completely disagree	I partly disagree	I neither disagree or agree	I partly agree	I completely agree
	☐	☐	☐	☐	☐

31. I often worry that my partner won't want to stay with me.

	I completely disagree	I partly disagree	I neither disagree or agree	I partly agree	I completely agree
	☐	☐	☐	☐	☐

32. When I show my feelings for my partner, I'm afraid they will not feel the same about me.

	I completely disagree	I partly disagree	I neither disagree or agree	I partly agree	I completely agree
	☐	☐	☐	☐	☐

33. I often wonder whether my partner really cares about me.

	I completely disagree	I partly disagree	I neither disagree or agree	I partly agree	I completely agree
	☐	☐	☐	☐	☐

34. I am comfortable developing/having a close relationship with my partner.

	I completely disagree	I partly disagree	I neither disagree or agree	I partly agree	I completely agree
	☐	☐	☐	☐	☐

35. I am uncomfortable when my partner gets too emotionally close to me.

	I completely disagree	I partly disagree	I neither disagree or agree	I partly agree	I completely agree
	☐	☐	☐	☐	☐

36. I know that my partner will be there when I need them.

	I completely disagree	I partly disagree	I neither disagree or agree	I partly agree	I completely agree
	☐	☐	☐	☐	☐

8.4 Kodningsschema

Original Scoring Instructions:

Average the ratings for the six items that compose each subscale as indicated below.

<u>Scale</u>	<u>Items</u>					
CLOSE	1	6	8*	12	13*	17*
DEPEND	2*	5	7*	14	16*	18*
ANXIETY	3	4	9	10	11	15

* Items with an asterisk should be reverse scored before computing the subscale mean.

Scoring Instructions for the Revised Adult Attachment Scale

***** *Reverse code the appropriate items* *****.

RECODE AT8 AT13 AT17 AT2 AT7 AT16 AT18
 (1=5) (2=4) (3=3) (4=2) (5=1)
 INTO AT8R AT13R AT17R AT2R AT7R AT16R AT18R.

**** *Compute the three attachment dimensions* ****.

COMPUTE CLOSE = MEAN (AT1, AT6, AT8R, AT12, AT13R, AT17R).
 COMPUTE DEPEND = MEAN (AT2R, AT5, AT7R, AT14, AT16R, AT18R).
 COMPUTE ANXIETY = MEAN (AT3, AT4, AT9, AT10, AT11, AT15).

**** *Combine the CLOSE and DEPEND dimensions into a single composite* ****.

COMPUTE CLOSDEP = MEAN(CLOSE,DEPEND).

*** *Compute an attachment style variable by using cutoff scores above/below the midpoint* ****.

IF (CLOSDEP GT 3) AND (ANXIETY LT 3) STYLE = 1.
 IF (CLOSDEP GT 3) AND (ANXIETY GT 3) STYLE = 2.
 IF (CLOSDEP LT 3)AND (ANXIETY LT 3) STYLE = 3.
 IF (CLOSDEP LT 3)AND (ANXIETY GT 3) STYLE = 4.

VALUE LABELS STYLE 1 'SECURE' 2 'PREOCC' 3 'DISMISS' 4 'FEARFUL'